

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/II

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7363,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Lunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Ministrski predsednik v Ljubljani

Slavnostni banket v nedeljo

Ob 8 zvečer se je vršil v veliki dvorani Unionskega banketa, na katerega je bilo povabljenih okrog 250 oseb. Dvorana je bila zelo okusno prirejena, ozaljšana s cvetjem in zelenjem ter državnimi trobojnicami. Desno od g. predsednika Živkoviča je sedel ljubljanski škof dr. Rožman, levo pa mariborski pomožni škof dr. Tomažič. Med ostalimi odličnjaki so bili vsi štirje došli ministri, vsi bivši slovenski ministri in zastopniki raznih kulturnih, socialnih in gospodarskih organizacij.

Po govoru g. predsednika, ki smo ga prinesli že včeraj v »Slovenskem listu«, je prvi govoril bivši minister Anton Sušnik. Za njim je govoril direktor »Jutrca«, bivši minister A. Kramer. Naslednji govornik je bil bivši minister Ivan Pucelj. Potem sta govorila dr. Vlad. Ravnihar in bivši polnomočni minister Ivan Hribar. Sledil je predsednik zveze slovenskih županov g. Novak. Uvodoma je pozdravil predsednika vlade in kraljevske ministre in v imenu zveze, ki zastopa 90 odstotkov slovenskih občin, podal pregled vprašanj, ki so postala za naše občine aktualne. Navedel je velike žrtve in davštine, ki jih nalagajo novi zakoni občinam in je prosil za podporo vlade. S tem v zvezi je omenil tudi velike davčnice po banovinskem proračunu. Svoja izvajanja je govornik zaključil z besedami: »Gospod predsednik, dovolite mi, da vas opozorim na neke stvari, ki nas župane delavskih in kmečkih občin najbolj skrbijo. Naglašam, da se slovenski župani in vse slovensko ljudstvo dobro zavedajo, da je Jugoslavija tudi naša slovenska nacionalna država in da med nami ni Slovence, da Slovencem nikjer drugod pod božjim solncem ni mesta nego v Jugoslaviji. Mi smatramo Jugoslavijo za sveiino, ki jo bomo povsod in vselej in tudi s svojo krvjo in svojimi življenji branili.«

Potem sta govorila tajnik Delavske zbornice Filip Uratnik in podstarešina Sokolov Engelbert Gangl.

Zadnji govornik je bil književnik Frane Finžgar in izjavil:

Govorim kot sin slovenske matere, govorim kot duhovnik in tudi kot kulturni delavec.

Božja usoda je bila, da se je v davni slovensko ljudstvo naselilo na tako čudovito lepi košček zemlje. Toda ta košček leži tam, kjer se križajo ceste od vzhoda do zapada. Zato so šli preko naše zemlje roji narodov, so šle velike vojske. Hudo je bilo trpljenje slovenskega naroda. Pa to še ni bilo najgorje. Po tej zemlji so iztezali roke severni in zapadni sosedje, tuji nam po krvi. Bili so nam gospodarji, mi zanje manjvredni hlapi. Jaso je, da so se ob prvem svitu nacionalne zavednosti orientirali slovenski kulturni delavci, med katerimi so stali trdno slovenski duhovniki, proti jugu. Kako je bila jugoslovanska misel že pred desetletji v nas

živa, je dokaz to, da smo dijaki pred 40 leti že hoteli igrati igro z odlično jugoslovansko tendenco; vloge so bile v slovenskem in srbohrvatskem jeziku. Da jo je tedanja vlada zaplenila in avtorja preganjala, je jasno. Ko smo mladi teologi sedeli pred dr. Krekom, nam je zaklical: »Vse naše velike reke teko proti jugu. Tja glejte. Naša bodoča zgodovina se bo odigravala tam, kjer sta Beograd in Zagreb.« In ko je istega Kreka velika misel bila prebrana v srednjeevropskem parlamentu, je bil vladiki Jeglič, ki je nam duhovnikom velel majsko deklaracijo zanesti v zadnje gorsko selo.

Te zgodovinske memoare omenjam zato, ker so dokaz, kako je bila vodilna slovenska duhovščina že pred zedinjenjem jugoslovansko orijentirana in da poslednji enega več, ki bi ne bil z vso dušo za našo narodno državo Jugoslavijo. Tisti prvi ključarji niso doživeli velikega dneva, ko je segel bratu Slovenec v roke brat Srb in Hrvat, in ko so se obljeli trije, rojeni in ustvarjeni za skupaj, pa trgani od zle sile stoletja narazen.

V svojo novo širšo domovino pa smo vsi bratje nekaj prinesli. Mali slovenski narod ni imel s slavo ovenčanih praporov kakor junaški Srb, ni imel zgodovine, kot brati Hrvati, prinesel pa je to, kar je imel: svojo zemljo, svoje srce in z njim svojo materijalno in duhovno kulturo. Vse to, kar je imel, svojo knjigo, svojo pesem, svojo sliko, svoja sela pa si je moral ustvariti s svojo krvjo, s svojim znojem in vedni borbi za svoj obstanek. Zato pa Sloveni tudi vemo, da smo izročili te svoje kulturne svetlinje močnejšima bratoma v dobro varstvo in ne moremo pozabiti obljube Nj. Vel. kralja, da hoče varovati našo zemljo in našo slovensko bitnost v okrilju Jugoslavije.

In tako je postala naša država po zedinjenju treh bratov najprej božji travnik. Z eno same naše jugoslovanske narodne noše so pesem, kakor je nima svet. Svojske bitosti Srbov, Hrvatov in Slovencev so kakor rože na polju. Naj evet in se razvijajo, kakor jim je dal svetel Bog, toda vse naj vsaka v svoji lepoti, v svojem vonju eveto za našo močno Jugoslavijo.

Gospodje predstavniki naše države! Slovenska duhovščina se dobro zaveda, kako težka je naloga vlade v teh časih in kako plemenita. V imenu te duhovščine izjavlja, da bo imela kraljevska vlada v duhovščini vedno trdno oporo vere, morale in državne zvestobe. In kakor je že nekdanj Srb, Hrvat in Slovenec odel Evropi krščansko civilizacijo s svojo krvjo, tako naj danes močna Jugoslavija s pravičnim redom pod svetlim žezlom Nj. Vel. kralja Aleksandra obvarje narode pred valom brezbožne anarhije.

Naj se razvija, krepí in raste naša Jugoslavija! Naj živi naš kralj Aleksander!

Sprejem deputacij na banski upravi

Danes ob 7.50 se je g. predsednik vlade odpeljal iz hotela Union na bansko upravo, kjer so se ob 8 pričeli sprejemi društev, ki so neprekinjeno trajali do 13. ure.

SKOFJE

Najprej je g. predsednik vlade sprejel ljubljanskega škofa dr. Gr. Rožmana in mariborskega pomožnega škofa dr. Ivana Tomažiča, s katerima se je razgovarjal približno pol ure.

Nato je g. predsednik vlade sprejel šefa državnih oblasti. Predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina je pozdravil g. predsednika vlade in kraljevske vlado v imenu državnih uradnikov ter mu zagotovil, da bodo državni uradniki najvestneje vršili svojo dolžnost. G. predsednik vlade je imel kratek govor na šefa državnih oblasti.

SOKOL

Nato je g. predsednik vlade sprejel predstavnike Sokola kraljevine Jugoslavije iz Ljubljane s l. podstarešino Engelbertom Ganglom na čelu. V imenu ljubljanskega sokolstva je pozdravil g. predsednika vlade starešina ljubljanske sokolske župe dr. Pipenbacher.

G. predsednik vlade se je zahvalil za prijazni pozdrav ter je izrazil polno priznanje sokolstvu ter naglasil njegov pomen v našem narodnem in državnem življenju.

PREDSTAVNIKI OBČIN

G. predsednik vlade je nato sprejel predstavnike občin, približno 200. Predstavniki občin so pozdravili g. predsednika z burnimi klici živio. Poleg ustnega pojasnila so predstavniki občin predložili na tej avdijenci tudi pismeno svoje želje in potrebe svojih krajev. Njihove želje so bile usmerjene v glavni na to, da se pospešijo regulacijska dela na Savi, Dravi, Muri in Savinji, dalje da se čimprej izvedejo melioracije, da bi se gradili vodovodi, da bi dobili njihovi kraji čimprej dobre ceste, dalje da se posveti pažnja prosveti in razširjenju sedanjih in zgraditvi novih šol, da se zgradijo bolnišnice, da se omogoči lažji izvoz vina, da vlada stori potrebne korake za ublažitev krize in omogoči izvoz lesa, dalje da se razširijo telefonske in brzojavne zveze, da bi gotovi kraji dobili srezke izpostave, da se omogoči elektrifikacija itd. Dalje so izrazili želje, da bi dobili poedini kraji veterinarje,

da bi se znižali davki malim obrtnikom in da bi kraji, kjer vlada pomanjkanje, dobili podporo v koruzi, da se zaščiti naša domača industrija, da se izda zakon o meščanskih šolah, da se uporablja zakon o pobljanju draginje in da se omogoči razdolžitve kmetov. G. predsednik vlade je nato nagovoril predstavnike občin ter jim priporočal ustanovitve zadruge in zmanjšanje investicij, dokler traja kriza. Obljubil je, da bo kraljevska vlada kolikor bo mogoče ugodila njihovim željam.

PRODUKTIVNE ZADRUGE

Sprejemi delegacij so se vršili po skupinah v treh velikih dvoranah banske uprave. Predsednik vlade je v posebni dvorani sprejel predstavnike vodnih in produktivnih zadrug, približno 100 po številu. Med njimi so bili predstavniki obrtne zveze iz Ljubljane in Maribora, predstavniki zveze za tujski promet v Sloveniji, združenih gostilničarjev iz Ljubljane in Maribora, predstavniki revizijske zveze iz Ljubljane, zadruge za zgraditev stanovanj državnih uradnikov, železarske zadruge iz Kroke, zveze vodnih zadrug, zadruge šumske industrije, vinarskega društva za dravsko banovino, sitarske industrije in Zadrugne zveze v Ljubljani.

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE

Za njimi je predsednik vlade sprejel približno 60 zastopnikov raznih gospodarskih organizacij. Predsednik TOI g. Ivan Jelačin ml. je pozdravil g. predsednika ter se zahvalil Nj. Vel. kralju za vse ono, kar se je dogodilo po manifestu 6. januarja. Govoril je o vprašanjih, ki interesirajo vso državo, dalje o izgraditvi proge Kočevje—Vrbovsko, in to s privatnim kapitalom, v kolikor to ne bi mogla napraviti država s svojimi sredstvi. Dalje je priporočal izgraditev proge Murska Sobota—Hodoš in proge Zidani most—Zagreb. Govoril je o vprašanju turističnega prometa in o modernizaciji cest ter o finansiranju teh problemov. Apeliral je nato, da bi se ti posli izvršili tudi s pritegnitvijo privatnega kapitala. Dalje je prosil, naj bi se Ljubljana zvezala s mednarodnim telefonskim kabelskim vodom in da se v zvezi s tem razširi avtomatska telefonska centrala v Ljubljani. Naglasil je, da ima domača industrija mnogo neprilic pri državnih nabavkah, ter je prosil, da bi ta industrija dobila v tem pogledu prvenstvo. Prosil je,

naj bi finančni minister znižal pridobitino na korist malih trgovcev in obrtnikov. Dalje je izrazil prošnjo, da bi za pravilno davčno obremenitev posameznih državljanov prišla iz vsakega staleža po dva zastopnika. G. Jelačin je predložil tudi pismene predloge, v katerih so v podrobnostih opisane potrebe gospodarskih krogov. V tej skupini so predložili g. predsedniku vlade svoje želje zastopniki obrtne zbornice, inženjerske zbornice, zveze industrije, Trboveljske premogokopne družbe, ljubljanskega velesejma, mariborske zveze industrije, železne in lesne industrije, granitne industrije, dalje zveze trgovskih gremijev za Slovenijo, notarske zbornice, zdravniške zbornice in delegacija nemške manjšine iz Kočevja, ki je g. predsednika vlade posebno prisrčno pozdravila, ter mu zagotovila udanost kočevskih Nemcev in mu izrekla zahvalo za visoko pokroviteljstvo ob priliki 600 letnice prihoda kočevskih Nemcev v naše kraje. G. predsednik vlade se je zahvalil za prisrčne pozdrave ter je prosil, da ga, karkoli bodo imeli na srcu, poleg ministrov obvestijo v interesu napredka gospodarstva tudi njega, da bo informiran o vseh njihovih željah in da se bodo tako čimprej izdale rešitve. Zastopniki gospodarskih krogov so pri slovesu g. predsednika živahno aklamirali.

Ženska društva.

Nekaj po 12 je g. predsednik vlade sprejel zastopnice ženskih društev v Ljubljani. V imenu Zveze vseh ženskih društev v Ljubljani ga je pozdravila častna dvorna dama gospa Franja Tavčarjeva, ki je želela g. predsedniku in kr. vladil koristno in plodonosno delo tudi v bodočnosti ter mu obljubila od strani ženskih korporacij polno podporo v vsakem pogledu. Gospa Franja Tavčarjeva je predstavila gosp. predsedniku vse navzoče zastopnice poedinih društev, s katerimi je g. predsednik izpregovoril nekoliko besed, se zanimal za cilje društev, ideje in članstvo. V Zvezi ženskih društev v Ljubljani je včlanjenih 15.000 žensk. V tej skupini so pozdravili g. predsednika tudi ruski begunci, ki so v Ljubljani ter se mu najprisrčneje zahvalili za podporo, ki so je bili deležni. G. predsednik vlade je častil ženskim društvom na njihovem delu ter je poudarjal zlasti njihovo neumorno delovanje in prosepel ter jim obljubil popolno podporo vlade.

Univerza.

Nato je g. predsednik vlade sprejel rektorja ljubljanske univerze dr. Metoda Dolenc in dekane vseh fakultet. G. prorektor prof. dr. Dolenc se je zahvalil g. predsedniku za sprejetje novega univerzitetnega zakona. G. predsednik se je zanimal za število dijakov na poedinih fakultetah, za prostore na univerzi in za poreklo dijakov. Na koncu je g. predsednik apeliral na profesorje univerze, naj posvečajo posebno pažnjo nacionalni in moralni vzgoji mladine. Obljubil je univerzi polno podporo vlade.

Kulturne organizacije.

Opoldne je sprejel g. predsednik vlade razne kulturne organizacije, ki so bile zastopane po približno 100 delegatih. Prisotni so bili zastopniki ljubljanskega narodnega gledališča, Glasbene Maticice iz Ljubljane, Jugoslovanskega pevskega saveza, ljubljanskih pevskih društev in Glasbene Maticice iz Maribora. V tej skupini so bili tudi zastopniki vseh studentskih organizacij na ljubljanski univerzi, po številu 12. V imenu Sveta slušateljev ljubljanske univerze je pozdravil g. predsednika pravnik g. Vladimir Šuklje, ki je v imenu akademske mladine izrazil udanost in spoštovanje g. predsedniku in kr. vladil. V svojem nagovoru na dijake je g. predsednik izjavil:

»Drago mi je, da sem vas spoznal, vas, nado naše države. Pazite, da boste vedno skupno in složno delali in da se vzgajate v duhu našega državnega patriotizma in nacionalizma. Mladina mora delati v tej smeri in nas starejše podpirati pri delu.« Dijaki so z velikim navdušenjem in z živjo klici predsedniku sprejeli te besede.

V tej skupini so bili sprejeti tudi zastopniki zobozdravnikov, veleposestnikov, Avto-kluba v Ljubljani in nekdanjih Orlov, katerim je g. predsednik vlade priporočal, naj stopijo v Sokola kraljevine Jugoslavije in naj skupno delajo v korist naroda, kralja in države s Sokolom kraljevine Jugoslavije. Dalje so bili v tej skupini zastopniki Prosvetne zveze v Ljubljani, Vodnikove družbe, prosvetnega društva iz Kočevja, duhovništva ljubljanske škofije, narodnih delavskih organizacij, pravoslavne občine v Ljubljani, profsorskega društva v Ljubljani, oblastnega odbora Narodne obrane, Jadranske straže, društva Soča in SPD.

Strokovne organizacije.

Ob 12.30 je g. predsednik vlade sprejel približno 150 delegatov strokovnih organizacij. Vse te delegacije so izročile predloge, v katerih tudi pismeno izražajo svoje želje. Med njimi so bili delegati Saveza grafičnih delavcev, saveza ognjegasev, katerim je g. predsednik vlade častil na njihovem uspešnem delu in na organizaciji, dalje nameščencev pošte, brzojava in telefona, združenja čebelarjev, zveze

G. predsednika vlade pozdravlja v Medvodah g. župan Sušteršič.

privatnih nameščencev, narodne strokovne zveze, združenja jug. nar. železničarjev, združenja strojevodij, delavcev tobačne tovarne. Z vsemi temi se je g. predsednik vlade razgovarjal ter se zanimal po zasluhu in o življenjskih razmerah. Dalje je g. predsednik vlade sprejel zastopnike delavcev Dravske delavnice, tujsko-prometnega društva, zveze rez. častnikov in odbora za postavitve spomenika blagopokojnemu kralju Petru Osvoboditelju v Ljubljani. G. predsednik vlade je z zadovoljstvom vzel na znanje, da je odbor za postavitve spomenika blagopokojnemu kralju Petru Osvoboditelju že zbral potrebno vsoto za postavitve tega spomenika v Ljubljani. Dalje je g. predsednik sprejel predstavnike zveze dobrovoljcev, ki so se zahvalili za sprejetje zakona o dobrovoljcih ter izrazili željo, da se pospeši izdajanje dobrovoljskih uverenj. Sprejel je še zastopnike društva notarjev, ki so se mu zahvalili za sprejetje novega zakona o notarjih, dalje delavskega društva za Slovenijo, društva nižjih nameščencev drž. železnice, združenja žel. upokojenec, zveze drž. nameščencev, združenja jugosl. učiteljev, združenja upokojenih učiteljev in zveze obz. uradnikov kraljevine Jugoslavije, dalje zveze slov. vojakov, ki so ga prosili za pomoč za vzdrževanje vojaških grobov, združenja invalidov, Vincencijeve družbe, LNP in predstavnike športnih klubov, ki so prosili g. predsednika, da bi tudi dalje ostal naklonjen športnemu pokretu. Sprejel je predstavnike dobrodelnega društva za vzgojo zapuščenih mladine, protialkoholnega društva Sveta vojska, ki so ga prosili, naj bi prevzel pokroviteljstvo nad kongresom, ki se vrši letos na Sušaku, zastopnika katoliške inteligence in jugoslov. zimskosportne zveze. G. predsednik vlade je izjavil posameznim zastopnikom, da se bo pobriral za njihove želje, katerim se bo po dani možnosti ugodilo.

Sprejemi so bili končani ob 13.05.

G. predsednik vlade se je nato odpeljal v hotel Union, kjer se je ob 13.50 vršilo intimno kosilo.

Banket v srebrni dvorani

Ljubljana, 10. nov. AA. Danes ob 13 in pol je predsednik vlade general Peter Živkovič priredil v srebrni dvorani hotela Union intimen banket, ki so se ga udeležili sledeči gg.: Dr. Pirkmajer Otmar, vršilec dolžnosti bana dravske banovine, dr. Dinko Puc, ljubljanski župan; dr. Rožman Gregor, škof ljubljanski; Sušnik Anton, bivši minister; Ivan Vesenjak, bivši minister; dr. Gosar Andrej, bivši minister; Zebot Franc, načelnik okrajnega cestnega odbora v Mariboru; dr. Kramer Albert, bivši minister; Pucelj Ivan, bivši minister; Ribnikar Adolf, načelnik v pokouju; Tavčar Ivan, referent Delavske zbornice; dr. Novak Franc, odvetnik; dr. Fetič Oton, odvetnik; inž. Župančič Franc, inženjerske; Prepeluh Albin, bivši poverjenik za socialno politiko; dr. Marušič Drago, odvetnik; dr. Hacin Josip, odvetnik; dr. Ravnihar Vladimir, odvetnik; dr. Župančič Niko, bivši minister; dr. Lukan Miroslav, veliki župan v pokouju; dr. Ažman Josip, odvetnik; Gangl Engelbert, podstarešina SKJ; dr. Fux Riko, magistratni svetnik; prof. Jare Evgen, podžupan v Ljubljani; Deržič Ivan, načelnik; Uratnik Filip, tajnik Delavske zbornice; dr. Natlačen Marko, odvetnik; Hribar Ivan, bivši poslanik; dr. Krek Miha, odvetnik; dr. Lipold Fran, podžupan v Mariboru; dr. Fran Kulovec, bivši minister.

Obisk kulturnih in socialnih ustanov

Popoldan.

Danes ob pol štirih popoldne je zapustil g. predsednik vlade general Peter Živkovič hotel Union in se napotil v spremstvu vršila dolžnosti bana dravske banovine g. dr. Otmara Pirkmajerja in ljubljanskega župana dr. Dinka Puca v prostore raznih ljubljanskih kulturnih in socialnih ustanov. Najprvo se je odpeljal v

v hiralnico sv. Jožefa.

Pri vstopu v hiralnico ga je pričakovala velika skupina občinstva, bolj zdravih prebivalcev hiralnice in pa usmiljenih sester. V imenu zavoda sta g. ministrskega predsednika pozdravila pri vstopu dr. Vinko Gregorič in pa prednica sestra Filipina. Ministrskemu predsedniku so se takoj v veži predstavili štirje dijaki, ki prijemajo v zavodu dnevno brezplačno hrano. Eden je bil Dolenec, drugi Notranjec, tretji Štajer in četrti Prekmurec. Ministrski predsednik se je z vsemi štirimi nekaj minut prijazno razgovarjal. Dijaki so mu razložili, da so revni in zato odvisni od hrane, ki jim jo dajejo usmiljene sestre v hiralnici. To dejstvo podrobnega socialnega dela usmiljenih sester je ministrski predsednik že takoj pri vstopu sprejel z največjim zadovoljstvom na znanje.

Pozdrav usmiljenih sester Jugoslavije.

V eni priličnih sob hiralnice je sprejela ministrskega predsednika s prisrčnim pozdravom in govorom vizitatorica vseh usmiljenih sester Jugoslavije s. Vincentina Kaplja.

V svojem pozdravnem govoru je naglasila vdanost vseh usmiljenih sester Jugoslavije Nj. Vel. kralju in pa zaupanje v ministrskega predsednika generala Živkoviča. S. Vincentina je izročila ministrskemu predsedniku posebno spomenico, v kateri je razloženo vse karitativno delo usmiljenih sester Jugoslavije in pa težave, na katere usmiljene sestre pri svojem delu naletijo.

Ministrski predsednik je z največjim razumevanjem sledil izjavam s. Vincentine in se nato zahvalil za prisrčni pozdrav. Zanimal se je predvsem, kakše bolniške vzdržuje zavod. Razložili so mu, da zavod nima bolnikov, temveč samo hiralce, to je stare in onemogle ljudi, dalje neozdravljivo bolne in pa umobolne. Ministrski predsednik je takoj nato zahteval, da ga odvedejo k umobolnim. Res so ga odvedli najprej v trakt poslopja, namenjen umobolnim. Najprej si je ministrski predsednik ogledal spalnice umobolnih; s svojo čistostjo in svetlobo so ti prostori napravili nanj ugoden vtis. Ko je prišel v skupno dnevno sobo za umobolne moške, seveda nenevarne in mirne, so ga ti izobčenci iz življenja sprejeli z glasnim pozdravom. Dr. Gregorič je na vprašanje ministrskega predsednika pojasnil glavne vzroke duševnih bolezni; alkoholizem staršev, živčne pretese in druge. Ministrski predsednik je zahteval še nadalje, da mu razkažejo vso umobolnico. Odvedli so ga nato v sobo za otroke. Tu je ministrski predsednik dolgo opazoval uboge dečke, ki so neozdravljivo bolni in se za vsakega posebej informiral pri dr. Gregoriču o možnosti ozdravljenja. Dr. Gregorič pa mu je pojasnil, da medicinska znanost v takih slučajih popolnoma odpove in da so ti revčki zapisani že od rojstva takemu življenju. Ministrski predsednik si je nato ogledal z vsem spremstvom še sobo za umobolne ženske.

Iz umobolnice je ministrski predsednik odšel v pravo hiralnico. Ogledal si je kuhinjo in zvedel, da dajejo sestre umobolnim prav po zdravniških predpisih, vsak dan meso, prav tako dajejo tudi hiralcem primerno hrano. Ministrski predsednik se je prijazno razgovarjal s posameznimi starčki in staricami, se informiral, kako se počutijo v hiralnici in dobil prav povoljne odgovore.

Sokol na Taboru.

Na stopnicah pred vodom je pozdravil odličnega gosta starosta inž. Beve. Pri vstopu v veliko dvorano pa so ga pozdravili zbrani Sokoli z gromiklji Zdravo-klici. Upravo društva je predstavljal generalu Živkoviču podstarešina SKJ g. Engelbert Gangl. Predsednik vlade je segal vsakemu članu v roke in se zanimal za način telovadbe in vež, za prireditve itd. Starosta inž. Beve je pojasnil g. predsedniku način, kako je bil zgrajen sokolski dom na Taboru. G. predsednik vlade je imel zatem na prisotne tale nagovor:

Dragi Sokoli! Vsi se morate zavedati, pa naj ste stari ali mladi, da kraljevska vlada, ki po navodilih in željah Nj. Vel. kralja vodi našo državo, vedno misli na vas. Zato lahko vselej računate na podporo vlade, kajti Sokol kr. Jugoslavije mora združiti in zbrati okrog sebe vse naš narod, tako meščanski kakor kmečki. Naj živi Sokol!

Predsednik vlade se je nato odpeljal

v gospodinjstvo šole na Mladiko.

Tu so ga učenke ženske realne gimnazije in gojenke gospodinske šole uprav obsule s svežim cvetjem in mu privedle pri srcu sprejem. V imenu zavoda ga je pozdravil ravnatelj Jug, nakar ga je upravnica gđ. Zemljanova odvedla v prostore gospodinske šole. General Živkovič si je ogledal kuhinjo, pralnico in tako dalje. Povedal se je zanimal za podrobnosti in izpraševal gojenke, odkod prihajajo in česa se vsega uče. G. predsednik je bil zelo zadovoljen s stanjem. V jedilnici je bila predsedniku prirejena zakuska. Kakor sprejem tako je bilo tudi slovo g. predsednika vlade izredno prisrčno.

General Živkovič se je od tod odpeljal pred palačo Narodne galerije.

Pri vstopu ga je pozdravil upravnik galerije g. Zorman in ga povedel v posamezne oddelke. General Živkovič je z velikim razumevanjem pregledal bogate zbirke galerije. G. predsednik se je zelo pohvalno izrazil o ureditvi.

Odhod

Odhod se je odpeljal predsednik vlade po glavnih ljubljanskih ulicah. Občinstvo mu je povsod prirejalo ovacije. Ob 5.40 se je general napotil na postajo. Pred postajo je bilo zbranih več tisoč ljudi z godbo narodnih železničarjev. Tudi tu so se ponovile ovacije in predsednik vlade je mogel dospeti na peron le skozi gost špalir, ki so ga tvorili železničarji. Na peronu so bili med drugimi tudi številni narodni poslanci. Zupanja ga. dr. Pu-

Izid volitev v Avstriji

Volitve so se vršile v popolnem miru - Protimarksistične stranke dobile večino

Dunaj, 10. nov. kk. Včerajšnje volitve v avstrijski narodni svet so povsod potekle popolnoma mirno, dasi se jih je prebivalstvo udeležilo v zelo visoki meri. Razen spopadov v Gradcu se mir nikjer ni kalil. Po do sedaj znanih rezultatih je bilo izvoljenih 72 socialnih demokratov (pri volitvah leta 1927 pa 71), 66 krščanskih socialcev (73), Schobrov narodni gospodarski blok in Landbund sta dobila 19 mandator (prej so imeli Velenemci in Landbund 21 mandatov), Heimwehroveci pa so dobili 8 mandator, razen onih, ki se v stranki krščanskih socialcev še priznavajo k Heimwehrovcem. Meščanski politični krogi se bojijo, da tako sestavljen narodni svet ne bo sposoben za delo. Skupno število poslancev znaša 165 in znaša absolutna večina 83 mandator. Krščanski socialci s Schobrovim blokom in Heimwehrovci imajo 93 mandator. Toda nasprotje med dr. Schobrom in krščanskimi socialci pod vodstvom Vaugoina in dr. Seipla je veliko. Nepremagljivo pa je nasprotje nasproti Heimwehru. Po dosedanjih informacijah iz meščanskih krogov se bo novi narodni svet sestel v 14 dneh. Pričakovati pa je, da bo tedaj dosedanja manjšinska vlada Vaugoin-Seipel-Starhemberg že v demisiji. Le težko je mogoče tako nova vlada, ki bi mogla računati z večino v novi poslanski zbornici, ker je tudi dr. Schober v zadnjih dneh izjavil, da ni pripravljen k nobenim kompromisom s socialnimi demokrati in od tega stališča ne bo odstopil, četudi so socialni demokrati najmočnejša stranka. Tako je pričakovati novega razpusta narodnega sveta in sestava nove manjšinske vlade, katere pa najbrž ne bo več vodil Vaugoin. Govori se celo o hišni revoluciji v zmemerni krilu krščanskih socialcev, ki nočejo več podpirati radikalne politike Vaugoina. Zato bo tudi samo kak zmerni deželni glavar krščanske socialne stranke dobil mandat za sestavo prehodnega kabineta. Da bi dr. Seipel zopet prevzel mesto državnega kanclerja ter bi iz njegovega kabineta izstopila Heimwehrova Starhemberg in Hueber, na njuno mesto pa stopila dva zastopnika Schobrovega bloka, dočim bi se Vaugoin zopet umaknil v vojsko, še ni gotovo. Predpogoj za to bi bil, da bi krščanski socialci grožnje in napovedi Heimwehrovcev, posebno pa notranjega ministra Starhemberga, desavuirali s tem, da bi v notranjosti lastne stranke povzročili konec Vaugoinovega radikalnega kurza. Kar se tiče heimwehrovskega pokreta v Avstriji, lahko beleži začetni uspeh s tem, da je dosegel 8 mandator, toda to bi obenem pomenilo tudi radikalizacijo parlamentarnega življenja, če bi se ta parlament sestel. Teh 8 izvoljenih Heimwehrovcev ima namreč iste politične tendence

kakor nemški narodni socialisti. Izid volitev, ki v splošnem ohranja dosedanje stanje velikim strankam, je zopet samo dokaz za nepravilnost dosedanjega volivnega reda, katerega reforma bo ena prvih nalog novega zmožnega parlamenta.

Dunaj, 10. nov. kk. Od znanih voditeljev strank so bili izvoljeni:

Od krščanskih socialcev: zvezni kancler Vaugoin, finančni minister dr. Schmitz, zunanji minister dr. Seipel, trgovin. minister Heint, kmetijski minister Thaler, bivši finančni minister dr. Kienböck in voditelj dunajskih krščanskih socialcev Kunschak.

Od narodno gospodarskega dr. Schobrovega bloka in Landbunda: dr. Schober, bivši načelnik velenemške ljudske stranke dr. Ottawa, bivši pravosodni minister dr. Waber, podpredsednik trgovinske zbornice Vinzl, na Tirolskem pa bivši velenemški poslanec dr. Straffner.

Od socialnih demokratov: župan Karl Seitz, dr. Otto Bauer, Karl Leutner, Glöckel, Ellenbogen, Danneberg in Sever.

Posebno je pomembno, da je propadel bivši zvezni voditelj Heimwehrovcev dr. Steidle, ki je na Tirolskem dobil 3000 glasov premalo za mandat.

Narodni socialisti niso dobili nobenega temeljnega mandata, tako da so izgubljeni vsi njihovi glasovi, dočim so Heimwehroveci samo zato, ker so na Štajerskem dosegli edini temeljni mandat, pridobili z ostanki nadaljnjih 7 mandator.

Iz Koroške se poroča, da so krščanski socialci samo zato, ker so se neposredno pred volitvami zvezali s koroškimi Slovenci, ohranili s slovenskimi glasovi svoja dva mandata. Heimwehroveci so na Koroškem računali s tem, da bo zmagal tudi njihov general Hülger. V gornji Avstriji, domovini Starhemberga, od koder izvira ves heimwehrovski pokret, se Heimwehrovcem ni posrečilo doseči niti temeljnega mandata.

Socialni demokrati so dobili na Dunaju 30 mandator (leta 1927 pa 29), krščanski socialci 11 (14), Schobrov blok pa 4 (prej 2 Velenemca).

Splošne številke oddanih glasov so zelo zanimive. V vsej Avstriji je bilo oddanih 3.679.621 glasov (leta 1927 pa 3.641.326). Krščanski socialci so dobili 1.307.685 glasov (leta 1927 pa enotna lista z Landbundom 1.756.761 glasov), socialni demokrati so dobili 1.317.603 (l. 1927 1.539.635), Schobrov blok je dobil 429.425, Heimwehrovi 228.338 glasov, narodni socialisti 87.620 glasov (nobenega mandata). Krščanski socialci so dobili 35,3 odstotka vseh oddanih glasov, socialni demokrati 41,2 odstotka, Schobrov blok 11,7 od-

stotkov, Heimwehr 6,3, narodni socialisti 2,4, razcepljenih pa je bilo glasov za 5,3 odstotke.

Deželnozborske volitve

Dunaj, 10. nov. kk. Obenem s parlamentarnimi volitvami so bile na Štajerskem, Koroškem in Gradiškanskem tudi deželnozborske volitve, katerih rezultat je povsod sličen izidu državnih volitev. V štajerskem deželnem zboru bo 17 krščanskih socialcev, 17 socialnih demokratov, 8 Schobrovcev in 6 Heimwehrovcev. V koroškem deželnem zboru bosta 2 narodna socialisti, 6 krščanskih socialcev, 13 socialnih demokratov, 8 Schobrovcev, 3 Heimwehrovi in 2 Slovenci (kot doslej). Na Gradiškanskem bo 14 krščanskih socialcev, 13 socialnih demokratov in 5 Schobrovcev.

Komentarji inozemstva

Rim, 10. nov. kk. V Rimu je izid avstrijskih volitev očito razočaral, ker so tam za trdno pričakovali, da bo zmagala desnica, slično kakor v Nemčiji Hitler. Listi se omejujejo na to, da samo brez komentarjev objavljajo uradne vesti.

Praga, 10. nov. kk. Do sedaj znane rezultate avstrijskih volitev beleži češki tisk z zadovoljstvom kot zmago demokracije in razočaranje pučistov.

Pariz, 10. nov. kk. »Ere Nouvelle« piše, da so bile volitve v Avstriji nekakšno ljudsko glasovanje za demokracijo proti fašizmu. »Petit Parisien« naglašja, da ni bil izvoljen noben narodni socialist Hitlerjevega kova, »Matin« označuje izid volitev za neuspeh meščanskih desničarskih strank in vprašuje, ali Heimwehroveci ne bodo poskušili doseči s silo to, kar se jim postavnim potom ni posrečilo. Državni udar pa bi bil brezdvomno za donavsko republiko samomorilen. Boljševistične revolucije pa se ni bati.

London, 10. nov. kk. Jutranji listi pišejo, da so bila heimwehrovske stranke glavo premagane ter stavlajo vprašanje, ali ne bodo Heimwehroveci kljub temu poskusili s krščanskimi socialci uvesti diktaturo.

Dunaj, 10. nov. kk. V meščanskem taboru se zelo obžaluje, da je radi razcepljenja propadlo nad 150.000 glasov, in sicer na Dunaju 28.000 glasov narodnih socialistov, 26.000 glasov Heimwehrovcev, 8500 glasov ljudske stranke, 7000 glasov demokratov, 2000 židovskih glasov in več sto glasov manjših razcepljenih strank. Posebno zanimivo je, da odlični voditelji Heimwehra Strhemberg, Hueber in dr. Pfirmer niso bili izvoljeni v prvi volitvi in da se bodo morali zadovoljiti z mandati iz ostankov.

Pred odkritjem spomenika hvaležnosti Franciji

Številna francoska delegacija pri stovesnostih

Belgrad, 10. nov. AA. Uradna delegacija »Poilus d'Orient« je prispela ob 8.30 pod vodstvom Marca Herauda v Belgrad. Na postaji jo je slavnostno sprejel odbor za postavitve spomenika hvaležnosti Franciji s člani belgrajske sekcije »Poilus d'Orient«. Uradna francoska delegacija pa je dospela ob 10.38. Na postaji se je zbrala velika množica ljudi, ki je nestrpno čakala prihoda vlaka. Goste je na peronu sprejela delegacija s člani odbora za postavitve spomenika hvaležnosti, dalje ministri za prosveto Maksimović, za vojsko Hadžić, brez listnice dr. Kumanudi, dalje pomočnik ministra Fotić, višji uradniki zun. ministrstva, francoski poslanik Dard s poslaniškim osebjem in drugi.

Ko je vlak zavozil na postajo, je godba intonirala marševsko vojaštvo pa je izkazalo čast ministru Champetieru de Ribesu, admiralu Robotu, generalu Charetriu in drugim. Pred vagon so prišli franc. poslanik Dard in predsednik odbora za postavitve spomenika prof. Mijanović, ki se je zahvalil delegatom francoske vlade in udeležencem proslave, ki so prišli k odkritju spomenika, postavljene v spomin na skupne žrtve in na pomoč Francije.

Minister Champetier de Ribes je v svojem odgovoru, dal izraza vzhvičenja nad takim sprejemom

Arelacije se nadaljujejo

Nemlri stradajočih v južni Italiji

Pariz, 10. nov. q. Organ antifašistov »Liberté« prinaša podrobno poročilo o velikih arelacijah v Italiji posebno protifašističnih študentov, ki jih zapirajo v masah. Doslej jih je bilo aretiranih nad 500. Fašistična stranka vrši dozdnevno selekcijo svojih članov. V resnici pa gre za to, da odstrani vse elemente, ki se ne ljubijo vodstvu.

»Liberté« prinaša vest iz Palerma, da so razmere na Siciliji katastrofalne. Agrarna kriza je zelo ostra. Zetev je bila zelo slaba. Olive niso rodile. Prebivalstvo je v bedi. Fašisti večajo teror in de-

v Belgradu, ki mu nosi pozdrave francoske vlade in poljub Francije. Ob burnih vzklikih prisotnih je stopil ob vrsti častne čete. Delegacija, ki so jo oblegali fotografi, je odšla do hotela »Srpski kralj«, kjer bo stanovala.

Belgrad, 10. nov. AA. Danes ob 13. je priredil na čast članom francoske delegacije francoski poslanik v Belgradu Dard slavnostno kosilo, na katero so bili povabljeni zun. minister dr. Marinković, predsednik odbora za postavitve spomenika hvaležnosti Franciji univ. prof. Mijanović, francoski minister Champetier de Ribes, general Henry, viceadmiral Robot, minister Nešić, senator Honorat in Fatou, general Charetri, podžupan Contenau, tajnik pariške občine De Bresac, predsednik »Poilus d'Orient« Marc Haraud, general Lepetit, kapetani Tardini, Geranier in Bupal. Povabljen je bil seveda tudi naš veliki kipar Meštrovič, ki pa se je danes dopoldne z brzojavko opravičil poslaniku, da je lahko obel in ne more priti na svečanost.

Poslanik Dard je takoj brzojavno odgovoril, da obžaluje, da veliki umetnik ne more priti na to slovesnost in upa, da bo kmalu ozdravil. Obenem mu je sporočil, da ga je francoska vlada odlikovala z redom poveljnika legije časti.

Naši državljani v Nemčiji reducirani

Belgrad, 10. nov. w. Radi velike brezposelnosti v Nemčiji je prišlo do redukcije naših državljanov, ki so zaposleni v posameznih tovarnah, na posevkih in po rudnikih. Pri teh redukcijah se ni računalo s obstoječimi konvencijami, ki jih je naša država sklenila z Nemčijo glede zamenjave in obojestranskega zavarovanja delavcev. Radi tega se je z merodajnega mesta storilo vse, da se to stanje popravi, ker bomo v nasprotnem slučaju storili gotove ukrepe, da bi se naši delavci zaposlili. V naši državi je zaposlenih mnogo nemških delavcev, ki odzemaajo mesta našemu delavstvu. Merodajni činitelji bodo zahtevali spoštovanje in izvajanje obstoječih konvencij, ki vsebujejo tudi klauzule, ko je mogoče iz katerikoli razlogov delavstvo reducirati.

IV. agrarna konferenca v Belgradu

Belgrad, 10. nov. m. Danes se je pričela v Belgradu četita agrarna konferenca, ki ji prisostvujejo člani delegacij štirih agrarnih držav. Seje so bile dopoldne in popoldne. Jutri se bodo nadaljevale. Predsednik poljske delegacije je Turski. Obenem prisostvuje še šest poljskih delegatorov. Madjarsko delegacijo vodi ravnatelj agrarne instituta v Budimpešti Fodor, romunsko Marjan, predsednik izvoznega instituta v Bukarešti, bolgarsko Koljcev, ravnatelj agrarne banke v Sofiji, jugoslovansko dr. Tomić, ravnatelj urada za pospeševanje zunanje trgovine. Kot opazovalec DN je navzoč Baumont. Na današnji konferenci se je razpravljalo o racionalizaciji izvoza kmetijskih proizvodov, posebno pa žita. Jugoslovanska delegacija je o tem stavila konkretne predloge, o katerih se je razvila debata. Upati je, da se doseže soglasje. Zvečer je trgovinski minister priredil na čast delegacije banket.

Konferenca dalmatinskih škofov

Split, 10. nov. q. Jutri se prične konferenca dalmatinskih škofov. Danes so že prispeli hvarški škof Pušić, šibenški škof in apostolski administrator jugoslovanskega dela zadrske nadškofije dr. Mileta, delegat kotorskega škofa msgr. Milošević. Konferenca se prične jutri v veliki dvorani škofijskega poslopja pod vodstvom splitskega škofa dr. Bonifacija. Obravnavala se bodo važna vprašanja, ki posebno interesirajo dalmatinske škofo.

Smrt hrvatskega slikarja

Zagreb, 10. nov. q. Sredi ob pol 7 je po vrnitvi iz Podsedca nenadoma umrl znani akademski slikar Menci Klement Crnić v starosti 65 let. Bil je upravitelj Strossmayerjeve jugoslovanske galerije. Po končani kadetski šoli se je posvetil slikarstvu. Studiral je na Dunaju. L. 1895 je v Zagrebu otvoril zasebno slikarsko šolo, ki jo je kasneje prevzela država in na ta način ustanovila današnje umetniško akademijo.

Poizkušeni uboj v Zagrebu

Zagreb 10. nov. q. Davi je delavec Tomo Šavič, 51 let star, počakal na Svačićevi cesti svojega tovariša Lovreka in nanj iz revolverja dvakrat ustrelil, da bi ga ubil. To je storil radi tega, ker ga je hotel Lovrek napasti z nožem. Lovrek je bil ranjen. Hotel je zbežati, pa se je zrušil na tla. Vzburil je celo sosesko, ki je takoj pričela preganjati Šaviča. Lovreka so prepeljali v bolnišnico. Policiji se je posrečilo Šaviča prijeti. Na policiji so ga zadržali in je izjavil, da je zato počakal in ustreljal na Lovreka, ker ga je bil ta svoječasn napadel in je bil še sedaj nanj jezen. Svoje dejanje je storil v treznem stanju.

Dunajska vremenska napoved. Spremenljivo, milo vreme. V južnih Alpah večinoma jasno, milo vreme.

Zagrebska vremenska napoved. Stalno. Povečini jasno. Po hladni noči jutraj megla.

Zahteve slovenskih kmetov

Resolucije, sprejete na nedeljskem zborovanju 2000 kmetov

Ljubljana, 10. nov.

Včeraj sklenjene in danes izročene resolucije se glase:

1. Z novim šolskim zakonom so naše občine zelo prizadete. Kmetijske občine imajo že z vzdrževanjem starih in z zidanjem novih šol tako velike izdatke, da jih zmagujejo le z največjimi težavami in poživovalnostjo. Po novem šolskem zakonu se pa ta bremena še izredno povišujejo. Zato poziva občini zbor Jugoslovanske kmetijske zveze vlado, da se šolski zakon v teh točkah, ki pomenijo obremenitev občin, novelira in se vsa ta bremena prenese v prvi vrsti na državo, in morda le del na banovino.

2. Bivši kranjski deželni zbor je z velikim zagonom začel z elektrifikacijo Kranjske dežele. Namero je imel, da po gotovem načrtu izpelje elektrifikacijo vse dežele. Vojna je te namere prekinila. Bivši oblastni odbor se je zopet lotil nadaljevanja dela bivšega deželnega odbora. Te namere so sedaj prišle na banovino. Dravska banovina potrebuje za svoj gospodarski napredek in razvoj nujno in hitro elektrifikacijo vse pokrajine. Zato pozivamo bansko oblast, da započelo delo nadaljuje ter tako pospeši, da bodo v čimkrajšem času deležni dobre elektrifikacije vsi kraji banovine, posebno še na Dolenjskem in Notranjskem. Zahtevamo pa, da igra vodilno vlogo pri elektrifikaciji banovine banovina sama.

3. Vsi stanovi so že organizirani v javnopravnih organizacijah. Samo kmetijski stan še nima take javnopravne ustanove. Zato pozivamo državno, kakor banovinsko oblast, da čimprej vse ukrene, da se ustanovi za dravsko banovino Kmetijska zbornica.

4. Vse sosednje države so v zadnjih letih izpremenile svojo carinsko tarifo v tem smislu, da so z novimi carinskimi postavkami mogoče zaščititi kmetijsko produkcijo. Brez dvoma je, da se mora tudi naša avtonomna carinska tarifa temeljito popraviti in tako preurediti, da bo služila interesom kmetijskega stanu. Pozivamo kraljevsko vlado, da upošteva pri izdelavi nove avtonomne carinske tarife predloge, ki sta jih stavili Jugoslo-

vanska kmetijska zveza in Zadruga zveza v Ljubljani.

5. V bodočem banovinskem proračunu naj se davčne obremenitve razdelijo, tako da kmetijski stan ne bo več tako težko prizadet.

6. Vsote, določene v banovinskem proračunu za neposredno pospeševanje kmetijstva, naj se likvidirajo takoj, če so pravilniki gotovi ali ne. Ravno tako naj se čimprej izplačajo tudi podpore, ki so jih bivši okrajni zastopniki in okrajne blagajne v smislu zakona določili za povzdigo kmetijstva v posameznih krajih.

7. K vsem posvetovanjem in anketam, ki zadevajo kmetijsko gospodarstvo, naj se vedno pozovejo tudi zastopniki kmetijskega stanu, oziroma njegove stanovske organizacije.

8. Če hočemo kmetijstvo vsestransko povzdigniti, je potrebno, da so kmetijski gospodarji strokovno dobro izšolani. Nujno potrebne so kmetijske šole, ki jih je v dravski banovini še premalo. Za pospešitev splošne strokovne kmetijske izobrazbe so potrebne tudi kmetijsko nadaljevalne šole. Pozivamo bansko upravo, da posveti kmetijskim nadaljevalnim šolam vso pažnjo, in dela na to, da se omrežje kmetijskih šol čim bolj razširi.

9. Zboljšanje današnjega skrajno težkega gospodarskega stanja, ki ga od vseh stanov najhujše občuti kmetijski stan, ni mogoče brez smoteno izvedene zadrugne organizacije. Zato prosimo tako kraljevsko vlado, kakor tudi bansko upravo, da v vsakem oziru podpira tako kreditne kakor tudi privatne nabavne in prodajne zadruge.

10. Prosimo in pozivamo kraljevsko vlado, da rok za plačevanje davkov podaljša vsaj do konca leta.

11. Banovinska taksa na živino naj se ukine in naj se prepusti občinam enako tudi na lov, ker je razumljivo, da gre ta taksa izključno na račun občin. Zniža naj se državna in banovinska trošarina na vino za 50%, občine pa naj imajo prosto do sedanje višine. Uvede naj se sistem finančnega nadzorstva, kakor je že bil, namreč da se sod na vrhu zapečati, ker edino na ta način bo preprečeno dolivanje v sod, kot se sedaj vrši. Na ta način bo dobila več trošarine država, banovina in občina pa tudi vinogradnik. Obdavči

naj se gostilničarju le tisto vino, ki ga nastavi, ne pa vse naenkrat, kolikor ga ima v kleti. Vsakemu privatniku se dovoli nakup do 100 litrov vina za zasebno uporabo prosto vsake trošarine. O vinotoču lastnega pridelka naj odloča vinogradnik sam, ne pa gostilniška zadruga.

12. Pri pobiranju banske takse od strani občine naj se občini dovoli tolikšen odstotek, kot ga dobiva finančna kontrola, ki pobira takso za občino. Tiskovine, ki jih uporablja davčni urad izključno za sebe, naj jih dostavlja občinam brezplačno. Potni listi za prašiče naj se svinjerejem po odpisu od prodanih svinj za neprodane vrnejo, da ne bo treba dvakrat plačevati takse. Gremiji trgovcev in obrtne zadruge naj terjatve od svojih članov izterjajo sami, ne pa potom občine. Odpravi naj se carina na vsa umetna gnojila in ona sredstva, ki jih rabi kmet za zatiranje raznih škodljivcev, na luksuzno blago pa naj se carina še bolj zviša.

13. Ker je železniška zveza Novo mesto—Brezice velikega gospodarskega in strateškega pomena, naj se podvzame korake za skorajšnjo graditev iste.

14. Občini zbor KZ opozarja banovinsko upravo na nujno potrebo, da ustanovi čimprej zavarovalnico za živino in zanjo toliko žrtvuje, da bo mogel vsak kmet plačevati zavarovalnico.

15. JKZ poziva kr. vlado, da čim prej vzame v pretres vprašanje starostnega zavarovanja kmetijskega ljudstva, in sicer, da se izvede tako starostno zavarovanje kmetov-gospodarjev kakor tudi njih svojcev in kmetijskih delavcev. Za kritje in vzdrževanje zavarovanja prispevajo država polovico prispevka, ostala polovica pa se razdeli med zavarovalne zavezanke. Za starostnim zavarovanjem naj se postopoma uvede tudi zavarovanje za slučaj onemoglosti in smrti.

16. Končno je bila predlagana še resolucija, ki se bo izročila mestni občini glede znižanja izredno visokih užitinskih trošarin, da bi se olajšala bremena ljudstva, ki vozi svoje pridelke v mesto na prodaj.

Resolucije so bile soglasno sprejete z velikim in navdušenim ploskanjem.

Meštrovíček umotvor.

To je bila samo prva skupina, ki jo je tvorilo 13 borec s solunske fronte. Občinstvo se je razšlo, iz razpoloženja pa se je dalo sklepati, da bo drugo in glavno skupino, ki je prišla po 10 zvečer, še bolj prisrčno in slovesno sprejelo. In res, kljub pozni uri je bil peron ob 10 poln občinstva in sprejeli so vlak a Francozi še prisrčneje. Navdušenje je naraščalo in spet se je oglasila pesem. Vsa velika množica je zapela odkritih glav: »Lepa naša domovina«. Tedaj pa je stopil iz vagona med ljudi sam minister Champellier de Ribes in se jim po komisariju Markoviću zahvalil za prisrčen sprejem in segal vsem bližnjim v roke. S klicem »Vive la Yougoslavie!« je vstopil v vlak, ki je kmalu nato odpeljal proti Ljubljani.

Delegaciji naproti so prišli trije člani odbora za postavitev spomenika in francoski vojni ataše iz Belgrada. Zasluga za lep sprejem gre predvsem komisariju Markoviću, njegovim pomočnikom Wobinzu, Tončiču in Dželepiču, ki so bili 5 dni neprestoma v službi, in pa postajnemu vodstvu, ki je poskrbelo za okrasitev in razsvetljavo na kolodvoru.

Roparski napad sredi Krškega

Krško, 9. nov.

Z brzovlakom, ki prihaja na postajo Videm ob 7.30 se je iz Rajhenburga pripeljala gospa Hermina Lapajne, soproga upokojenega železniškega nadinspektorja. Izstopivša se je nič slabega sluteč sama brez kakega spremstva napotila proti svojemu domu v Krško. Med potoma se ji je zazdelo sumljivo, da ji sledi neki možki, kateri je v razdalji kakih 15 do 20 korakov bil vedno za njenimi petami.

Ta neprijeten občutek je gospo Lapajne toliko motil, da se je zasedlovalcu izognila. To je zločinec čutil ter je pri drugi strani gospe prehitel in se, kakor smo doznali, skril v vežo hiše gospoda Rumpreta, katera je sredi mesta vis-a-vis veletrgovca g. Engelsbergerja. Ko je gospa Lapajne, nič slabega sluteč prišla do Rumpretove hiše, je iz te veže skočil oni zasedlovalec, ki izrgal iz rok ročno tačko, v kateri je bilo okrog 100 Din gotovine, legitimacija in druge listine. Stročilec je po izvršenem dejanju pobegnil proti Savi — vrbinju, — gospa Lapajne pa je zadevo takoj prijavila žandarmerijski postaji v Krškem. Stročilec je že v rokah pravice.

Smrt radi neprevidnega ravnanja

Tragična igra z revolverjem.

M. Sobota, 9. novembra.

Iz Turnišča nam poročajo o pretresljivi žalostni, v kateri je izgubila življenje splošno priljubljena cerkvena pevka Hožjan Urška.

Neki D. St. iz Nedelice je kupil revolver. Na potu domov ga je preizkušal. Dvakrat je ustrelil, potem pa ga je vtaknil v žep. Ko je prišel domov, se je vsedel. Revolver je položil na mizo in ga je začel ogledovati. V sobi je med drugimi bila tudi Urška. Med razgovorjem hipoma počel strel in pri peči se zastihli obupen vzkič: »Jezus, Marija, ustrelil si me!« Urška se je zgrudila na tla in več ni vstala. Kroglja ji je prebila prsni koš, se zarila v srce in povzročila takojšnjo smrt.

Ko je fant videl, kaj se je zgodilo, je hotel v obupu ubiti sebe. To so mu preprečili. Vso nesrečo je povzročilo neprevidno ravnanje z orožjem.

Dva požara

Šmartin ob Paki, 10. novembra.

Nekako ob 2 ponoči je začelo goreti gospodarsko poslopje posestnika Strahovnika, p. d. Bizovski, v Velikem vrhu. Zgorelo je poslopje, gospodarski stroji, le živino je bilo mogoče rešiti. Bedeli so pri hiši čez polnoč in ni bilo ničesar opaziti. Ko je pa proti dnevni bil eden od domačih zunaj z otrokom, je opazil požar, kakor se je širil iz listnice.

Med 3 in 4 zjutraj je objel plamen drvarnico tovarniškega delavca in majhnega posestnika Urlepa v Gavcavi in jo je upelnil. O vzrokih požara pri obeh imenovanih ni znanega ničesar gotovega.

Napredek v medicini

Pri boleznih v sklepih in udih, kakor tudi pri prehlajenju jemlje mnogo ljudi Tegal-tablete. Tegal odgovarja modernemu pojmovanju medicinske vede in predstavlja novost in napredek v načinu zdravljenja. Tegal je preizkušan na številnih klinikah in bolnišnicah in njegov odlični učinek se opaža tudi v zastarelih slučajih, v katerih so odkrila vsa druga sredstva. Tegal učinkuje naglo in sigurno proti revmi, protinu, ishisi, hripi, nervoznosti in glavobolu. Tegal učinkuje takoj in je popolnoma neškodljiv za želodec, srce in ostale organe. En poskus je v Vašem lastnem interesu. — Vse lekarne imajo v zalogi Tegal-tablete ali pa Vam jih lahko najhitreje preskrbe.

Težka rudarska nesreča v Zagorju

Zagorje, 9. novembra.

V zagorskem rudniku se je včeraj zgodila težja nesreča, ki bi bila skoro smrtna. Rudarji so v soboto sicer praznovali, vendar je nekaj rudarjev vkljub temu moralo v jamo. Na neki etaži sta delala dva rudarja: rudar Bukovšek in še en tovariš.

Pri delu se je nad njima udril strop. Medtem ko se tovariš ni zgodilo nič hudega, je Bukovška skoro čisto zasulo, vendar ne tako, da bi ga bilo ubilo. Tovariš ga je takoj začel reševati. Težka skala ga je pritiskala na prsi. Rudar jo je moral na prsih razbiti, da jo je odstranil. Medtem je prišla pomoč, ki je Bukovška oprostila ter težko ranjenega odnesla domov. Zlomljeno ima nogo. Bali so se, da ima zlomljeno tudi hrbtenico, toda — hvala Bogu — je zdravnik ugotovil, da je hrbtenica cela. Je pa sicer tako poškodovan, da več tednov ne bo za nobeno delo.

Koncert pevskega kvarteta Glasbene Matice ljubljanske, ki ga tvorijo gospodje Pelan, Završan ml., Završan star. in Skalar bo v ponedeljek, dne 17. t. m. Znani in jako priljubljeni kvartet Matičnih pevcev nam bo zapel ta večer celo vrsto četverpevov iz naše literature od najstarejših do najnovejših del sedanje dobe. Natančni spored priobčimo v teh dneh. Danes pa povemo, da je s tem koncertom združena tudi proslava 40 letnega pevskega udejstvovanja našega g. Janeza Završana, ki je eden najbolj znanih slovenskih pevcev, bil steber raznih slovenskih kvartetov, poleg tega pa tudi eden najodličnejših in najzvestejših Matičarjev. Predprodaja vstopnic bo od srede dalje v Matični knjigarni.

Presejanik vlade gen. P. Zivković se ob sprejemu v št. Vidu pogovarja s profesorji škol. gimnazije

Krava rešila hišo požara

Krško, 8. nov.

V noči od 7. na 8. t. m. okrog 2 zjutraj je posestnika in krojaškega mojstra Kopina Martina iz Vel. vasi št. 41 zbudilo iz spanja kravje mukanje v hlevu, ki je od hiše oddaljen kakih 6 m. Sluteč, da to nenavadno mukanje ni dobro znamenje, je takoj vstal in na žalost opazil, da je njegovo gospodarsko poslopje vse v žarečem plamenu. Takoj je skočil v hlev, rešit kravo iz hleva, na katerem je strop že pregorel. To se mu je posrečilo. Ves drugi inventar in pospravljene pridelke so pa z gospodarskim poslopjem dobesedno pogoreli. Par trenutkov po tem so že pridili in budni gasilci iz Vel. Podloga dospeli s svojo novo motoriko, katerim se je posrečilo rešiti Kopinovo hišo, katere tramovje so že objeli goreči zublji.

Kopina je bil zavarovan, vendar se pa škoda ne krije z zavarovalnico.

Koščivo je vprašanje, kako je nastal požar, ker je kritičnega dne pri Kopini bil neki brezposelni in prošil za podporo. Te seveda ni dobil in je godrnjal, da ga bodo že spoznali, odšel. Kaj je na tem resnice, bodo dognala oblastva.

G. predsednik vlade se v nedeljo dopoldne izpred Uniona med množico ljudi pelje k seji obč. sveta na univerzo.

Spomenik hvaležnosti Franciji

Monumentalno Meštrovíčekovo delo

Ljubljana, 10. nov.

Jutri, 11. nov. bodo v Belgradu slovesno odkrili in blagoslovili spomenik hvaležnosti do Francije.

Osnutke in načrt za spomenik in kip je izdelal svetovno znani naš umetnik Meštrovíček, ki je delal načrte več mesecev. Bronasti kip je bil vlit v Zagrebu, v livarni Umetniške akademije, koje rektor je Meštrovíček sam. Kamenite reliefe so deloma obdelali v Splitu, dokončali pa so jih v Belgradu. Izdelala sta jih Meštrovíčekova učenca A. Augustinčič in Fr. Kršelič.

Vlivanje kipa je izvedel po starem italijanskem načinu z izgubljenim voskom domači strokovnjak Fr. Antolič. Posamezne komade pa je izklesal in sestavil E. Jungman. Odlitke iz sadre pa je izdeloval poldrugi mesec domači moj-

Sloviti Ivan Meštrovíček, ki je s svojimi skulpturami obrnil nase tudi pozornost inozemstva, se je rodil l. 1883. v Otavici v hrvaški Dalmaciji kot sin siromašnih kmetov. Že v mladosti je izrezaval iz lesa kipe, s katerimi je vzbudil pozornost v domačem kraju. Poslali so ga v Split v kamnoseško delavnico, kjer je pokazal svoj veliki talent. Od tod je šel v Zagreb in na Dunaj, da izpopolni svoje znanje na Akademiji. Tam je s svojimi umetniškimi pridobitmi velik sloves. Po večletnem bivanju na Dunaju je odšel v Pariz, kjer je zamislil in izdelal svoj veliki »Kosovski ciklus«. Med svetovno vojno je bil član Jugoslovanskega odbora in je priredil v Angliji več razstav. Po svetovni vojni se je vrnil v domovino, kjer je še sedaj.

Prisrčen sprejem Francozov na Rakeku

Rakek, 9. novembra.

Obmejni Rakek je danes slovesno in z vso prisrčnostjo sprejel francosko delegacijo, ki potuje v Belgrad k odkritju spomenika, ki ga je postavila Jugoslavija v znak hvaležnosti Franciji. Postajo je okrasilo oboje progovne sekcije, tako da je bila vsa v zelenju in cvetju, plapolale so francoske in jugoslovanske zastave.

Kljub temu, da se je le malo pred prihodom tržaškega brzovlaka, ki pride na Rakek ob 6 zvečer, razvedelo po vasi, da pride prva skupina francoskih gostov že s tem brzovlakom, se je zbrala na kolodvoru velika množica ljudi, da da duška svojem čustvom do Francije.

Nestrno so čakali vlaka in živahno je zavrelo med njimi, ko se je na ovinku prikazal vlak in počasi vozil v postajo. V naslednjem trenutku pa se je že utrgalo iz množice: »Živela Francija!« »Živel prezident francoske republike Doumergue!« »Živela Jugoslavija!«. Ovacije kar niso hotele prenehati. Končno je dala masa duška svojemu veselju prav po slovensko — zapeli so — »Od Triglava do Balkana« in »Oj Slovani, kjer so vaše meje«. Za prisrčen sprejem se je zahvalil eden izmed gostov, in sicer v srbohrvaškem jeziku: »Želo nas veselje, je dejal, da smo prišli v vašo lepo Jugoslavijo in se vam za vaš prisrčen sprejem prav lepo zahvaljujemo.« Nato so gostje stopili v vlak, ki je med živahnimi življenjskimi odplah z njimi proti Ljubljani, akož postaje, ki so vse v zastavah.

Relief iz Meštrovíčekovega umotvora.

ster Bujanj. Za livanje bronaste so porabili 20 sežnjev drva, dva vagona koks, 1000 kg voska in dva vagona sadre za modele. Za kip so pa porabili 5 in pol ton bronu. Vsa tehnična dela so trajala nad 3 mesece.

Kip je visok okrog 5 metrov in sestoji iz 14 kosov, ki so jih postavili že v Zagrebu v dva velika kosa, ki so jih odpremili v Belgrad. Kip so postavili na 7 m visok kamenit podstavek.

Pred danes desetimi leti je bil podpisan mir v Rapallo, v katerem so bile Jugoslaviji določene sedanje meje proti Italiji.

Kaj pravite?

Gospod urednik! Zadnjič enkrat mi je prišlo v roke izvešje neke slovenske gimnazije. Ko sem pregledaval vrste tamkajšnjih učiteljskih moči, sem zapazil za enega svojih bivših profesorjev naslov: učitelj veštin. Gospod, ki je bil tako označen, je bil še v ravnici Avstriji profesor risanja in opisne geometrije. Sedaj po svojih skoraj dvajsetih letih svojega službovanja pa je postal samo učitelj.

Ker me je stvar neljubo dirnila, sem se nehote začel zanimati, kakšne šole je moj bivši profesor obiskoval. Mislim sem si, da gospod nima akademske izobrazbe. Na svoje veliko začudenje sem zvedel, da je doleteni gospod dočrtil redno osem gimnazij, nato pa dočrtil znano akademijo umetnosti (die Akademie der bildenden Künste) na Dunaju v predpisani štiriletni dobi. Poerhu je gospod imel še za lakrat predpisani dve leti tehnike. Torej šest let akademskega študija!

Sedaj si morete misliti, gospod urednik, kako čudno zveni i za doletenega gospoda i za jasnost naslov: učitelj veštin, kar naj pomeni učitelja brez vsake akademske izobrazbe, kakor je na pr. vsak telovadni učitelj na gimnaziji!

Naravno je, da je to velika kritika, ki je s tem storjena diplomiranim absolventom imenovane akademije, katerih je pri nas, hvala Bogu, še precej po naših srednjih šolah. Ali se vam ne zdi, gospod urednik, da je žel s tem tudi pri dijakih samih krediti, ki ga je doslej užival profesor risanja, po vodi. Dijaki so za naslove strašno občudljivi, saj to vem iz lastne skušnje.

Nas seveda la krediti toliko ne zmanjša, kolikor bolj stanje teh gospodov, z ozirom na uvrstitve v kategorije in plačilne razrede. Diplomirani absolventi so v prejšnji državi uživali in še danes tam učijo iste pravice kakor njihovi stanovalski kolegi, ki so že v štirih letih absolvirali filozofsko fakulteto. Akademija je bila toliko kot visoka šola. Pri nas pa so učitelji veštin plačani ne glede na svoj akademski študij kot uradniki druge kategorije, torej kot uradniki brez akademske izobrazbe.

Mnenja sem, gospod urednik, da živimo v državi, ki zna ceniti dolgoletni težki študij svojih visokošolcev in sem trdno uverjen, da bo prostotno ministrstvo tudi tem gospodom dalo pravi naslov in tudi pravi položaj, ki jim po vsej pravici gre!

Spectator.

Koledar

Torek, 11. novembra: Martin (Davorin), škof.

Mala kronika

★ Velik uspeh Slovence v Pragi. Na Karlovi univerzi v Pragi je razpisana vsako leto ena svetovska nagrada za najbolje delo v katerikoli stroki o Jugoslaviji. More jo doseči vsak redni slušatelj katerekoli narodnosti. Letos je to nagrado sprejel na dan 1. nar. praznika 28. oktobra, Otton Berkopec, slušatelj filozofije in sicer za vzporedno: »Kralj Matjaž v srbohrvaških narodnih pesmih.« On je prvi Slovenec, ki je dosegel to nagrado.

★ Avtomobilski promet čez Ljubelj zopet omogočen. Avtomobilski Klub poroča: Veliki snežni zameti na Ljubeljskem prelazu so po zaslugi tamkajšnjega veleposelnika gospoda F. barona Borna odstranjeni in je avtomobilski promet preko tega prelaza v Avstrijo zopet mogel.

★ Razpisane ustanove. Dr. Fran Košmerlovo ustanovo za slušatelje tehniške srednje šole v Ljubljani razpisuje mestno načelstvo v Ljubljani v znesku 3000 Din na leto. Tozadevni pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži srednje tehniške šole. — Mestno načelstvo razpisuje pet mest ustanove za učence višjih oddelkov in štiri mesta za učence nižjih oddelkov te šole v iznosu po Din 1000 na leto. Pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in na srednji tehniški šoli v veži. — Mestno načelstvo ljubljanske razpisuje dalje dr. Janeza Ev. Kreka dijaško ustanovo za slušatelje Tehniške srednje šole v Ljubljani. Natančni pogoji so razvidni iz razpisa na občinski deski in v veži Tehniške srednje šole.

★ Cas za prehod avstrijske meje v obmejnem prometu. Ministrstvo financ, carinski oddelek je odredilo po mesecih sledeče ure: V mesecu januarju in decembru od 7—8, v februarju in novembru od 6—19, marca, septembra in oktobra od 5—20, aprila in avgusta od 4—20 in maja, junija in julija od 4—21.

★ »Slovenčevim« naročniki — »Slovenčevim« urednikom. Uredniki »Slovenca« so deležni največje pozornosti s strani naših naročnikov. Vedno nas kdo razveseli s pošiljko poznega cvetja, zrelih jagod in drugih posebnosti. Danes pa smo bili, čeprav še skoro malo razvejani, — prav posebno presenečeni. G. Val. Logar iz Dobenega pri Mengšu nam je poslal krasen šopek zrelih malin, šopek vijolic in cvetočih jagod. To je bilo veselje za oči in srce. Hvala lepa!

★ Vreme je bilo včeraj v Ljubljani jutraj megleno, okrog poldneva pa je sijalo sonce. Najnižja temperatura 1,8° C, najvišja 7° C. — V Mariboru najnižja temperatura 3° C, najvišja 10,1° C. V Mariboru je termometer torej kazal več toplote kakor v Ljubljani, čeprav je bilo drugače takole včeraj v Ljubljani bolj vroče kakor v Mariboru. V Zagrebu so imeli največ 13° C, v Belgradu 12° C.

★ Junaki noža. Sv. Lovrenc na Dravskem polju: Zvečer ob 9 od četrtka na petek je napadlo več fantov mirno gredočega fanta F. Beraniča na cesti proti Ptujski gori. Napadenec je dobil precej dolgo in globoko rano na levem kraju hrbta. Napadalec so imeli obraze zakrite s suknjami, da so lažje pobegnili. Kdo so bili, se ne ve.

★ Utopljenega štiriletnega Zvonkota nismo našli. Kdor bi ga našel, se naproša, da sporoči proti nagradi, Anton Stefe, Kranj, telefon št. 24.

★ Zgradarina. Hišne posestnike opozarjamo na odlok davčne uprave, ki podaljšuje termin za vlaganje prijav za zgradarino do 15. novembra t. l. Tiskovine za prijavo zgradarine (dohodki od zgradb) se dobe v jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Cena polji je Din 1.—. Istočasno opozarjamo vse lastnike hiš na važno knjižico, ki vsebuje vse važne podatke kako je sestaviti prijavo in koliko davka plača vsak posameznik na hišne dohodke, obsega obrazce za prijavo tega davka, prošnje in pritožbe, obrazce prošnje za trajno oprostitev, za odpis davka, za nove hiše itd. Spisal je knjigo L. Novak, davčni kontrolor in stane Din 25. Založila jo je Jugoslovanska knjigarna.

★ Zahvala. Podpisane se najtopleje zahvaljujem Vzemni zavarovalnici v Ljubljani, ki je

Jako mi je žal, pa gospod je še vedno hripav in Vas ne more sprejeti — — — — —

Vem to, in ravno radi tega sem mu prinesel Kresival, da bi jutri vendar enkrat lahko z njim govoril.

KRESIVAL vedno si priprav če kašljaš ali pa si hripav

Krvava drama v Lahovčah

Na domačem pragu ustreljen

Lahovče, 10. nov.

Tragična smrt je doletela snoči našega ljubljanskega občan g. Janeza Dežmana. Sedel je v gostilni, kjer je bil tudi sin njegovega soseda Jože. R. Začela sta se malo prepirati, in Jože R. se je pri tem tako razburil, da je zgrabil za karabinko in sprožil proti g. Dežmanu. Zadel ga je pod prsi in mu prestrelil spodnji rebri. Strel je tako nesrečno zadel, da je bil g. Dežman takoj mrtev. Fant Jože je takoj po storjenem zločinu zbežal in taval okoli s puško v roki, kakor blazen. Na lice mesta so takoj prihiti vodniki orožniki in pričeli zasledovati storilca. — G. Dežman je bil star 66 let in je bil večkrat tudi v občinskem odboru. Z nesrečno rodbino sočustvuje vsa okolica.

Kranj, 10. nov. 1930.

Iz dneva v dan rastejo širom dežele za nekdanje stare in dobre čase grozne in razburilive — za današnje dobo pa značilne in periodično si sledenče vesti in novice o pobožih in umorih. Malokatera vas je toliko srečna, da bi v bližnji preteklosti kronika ne beležila vesti o mali in neznatni ceni človeškega življenja, katero je uničila roka brezmišelnega divjega storilca. Čestokrat je vzrok prepričim in tendenciozno zasnovanim napadom napačen, neutemeljen ponos, ki ne odpušča. Nelikvidirani prepri in zamere so zelo nevarno netivo ognja.

Na nedeljo zvečer okrog 24 ponoči je vas Lahovče pri Komendi v cerkvi fari razburil grozoten dogodek, ki je razburil bližnjo in daljno okolico, zlasti, ko je včeraj dop. prispela v Kranj in krožila med občinstvom na zbranem semnju.

Kakor so izpovedali domačini iz Lahovč se je nesrečni prizor odigral približno takole: V gostilni pri »Struklju« se je pozno zvečer nahajal 68 letni posestnik Dežman Janez vulgo Meršelj. Ko se je proti ponoči vračal domov, ga je pred čakal 25 letni R. Jože, ker je od poletja sem vladalo med njima napeto razmerje in prepri. R. je baje že večkrat grozil da bo Dežmana ubil. Oba sta trčila skupaj kot že rečeno pred hišo in se najbrže nekaj prepirala. Ko je Dežmanova žena slišala prepir pred hišo je stekla iz sobe, zgrabila moža za roko in ga vlekla od praga. V tem pa je R. sprožil karabinko, katere strel je Dežmana zadel naravnost v srce, da se je takoj zgrudil. Razumljivo je, da je nastalo pri Dežmanu in sosedih veliko razburjenje radi nenadne smrti bogatega gospodarja. R. je svoje dejanje baje takoj obžaloval in kazal znake zmedenosti. Ubežal je s karabinko vred in izjavil, da se bo še sam ustrelil. Baje so ga danes dopoldne našli in prijeli v Mostah pri Komendi.

Istočasno so fantje pri Zavrlu pili prešo, vendar se zdi, da ni to z ubojem v nobeni zvezi, ker nobeden imenovan ni bil pri Zavrlu. Ozadje umora je gotovo kaka zamera, kak prepri, ki je R. vdihnil grozno misel maščevati se nad starim gospodarjem Dežmanom in včeraj je R. dal duška svojemu morilnemu naklepu.

Pripovedujejo namreč — to bi bila ena verzija, da je mati R. brez prijave sodišču prodala gozd in da jo je Dežman ovadil, nakar je sin R. hotel samovoljno hotel kaznovati to dejanje Dežmana.

Naj si bo tako ali tako, zločin je dovolj grozen! Sodišče bo v to krvavo igro prineslo več jasne luči in pokazalo potek, vzrok in ozadje uboja.

Užitek in zdravje?

Pi te le

kofelna prosto
z r n a t o k a v o

KAVO HAG

Ljubljana

Licitacija za Ljubljaničo uničena

Kakor je poročal te dni že »Slovenec«, je ministrstvo za javne gradnje uničilo že izvršeno licitacijo za regulacijo Ljubljaniče. Razpisana pa bo v kratkem nova licitacija z rokom 10 dni. Ta licitacija se bo vršila v Belgradu. Vzrok uničenja licitacije je bil, da se od banovine predpisani pogoji niso krili popolnoma z odlokom ministrstva in je nastal formalen nedostatek. Z prva licitacija je dosegla ugodne pogoje, saj sta dve najcenejši ponudnili popustili 30,1%, oziroma 29,3% pod proračunano vsoto, kar bo pri delih, proračunanih v znesku 6 milijonov Din dalo prihranka celih 1.800.000 dinarjev. Ta znesek se bo porabil za nadaljnja dela. Prihodnja licitacija se bo vršila skupno za vsa in ne za posamezna dela.

Osvežite se s kopeljo, kateri ste dodali eno od naravnih blagodišečih soli za kopanje: Isla Eau de Cologne Badesalz, Isla Chypre Badesalz, Isla Koniferen Badesalz. Izvrsno diše in osvežujejo, izvanredno dobro delujejo na kožo in na splošni občutek. Dobivajo se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Za Jugoslavijo: PARACELSUS d. d., Zagreb 3.

★ Živčno in duševno bolnim povzroči zelo mila, naravna »Franz-Josef« grenčica dobro prebavo, čisto glavo in mirno spanje. Po izkušnjah slovitih zdravnikov za živčne bolezni je najtopleje priporočati rabo »Franz-Josef« vode tudi pri težkih obolenjih možganov in hrbtne možgane. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

bila tako humana, da mi je takoj po smrti mojega moža izplačala zavarovalnino, akoravno je bil zavarovan samo 14 dni. — Karolina Vozelj, Kranj.

★ Voščene oltarne sveče vseh vrst, zvite, svečice za božična drevesca, nagrobne lučice, sveče za hišno rabo, kadilo itd. priporočila svečarna »Pax«, Ljubljana, Celovška cesta 14.

★ Teodor Kunc naznanja, da je preselil svoj damski česalni salon in prikojevalno šolo na Sv. Petra cesto 4, II.

Razstava Sterletove zapuščine odprta

V nedeljo ob pol 12 je odprl za ta namen sestavljeni odbor prijateljev pokojnega portretista Franja Sterleta kolektivno razstavo umetniških del iz njegove zapuščine, pomnoženo z nekaterimi deli iz zasebne lastnine. Razstava obsega nad 60, med temi nekaj najboljših del talentiranega umetnika, ki je hodil svoje lastno pot, ne oziraje se na vplive sodobne umetnosti. S tem, da se je specializiral na portretno slikanje in da je te portrete večinoma risal z uporabo oglja in rdečastega bistra, si je pridobil posebno v tej tehniki izredno spretnost. Nekateri teh portretov bi bili v čast vsaki javni zbirki. A tudi v oljni tehniki je bil vidno napredoval ter je ustvaril v njej nekaj portretov, ki so postali že popularni. Na omenjamo posebno podobo našega nadškola dr. A. B. Jegliča, ki je naš ena naših najboljših portretnih slik. Razstavljen je tudi original te znane slike. Ker bo razstava odprta samo teden dni, naj nihče ne zamudi ugodnega trenutka, ko lahko pogleda še enkrat — morda zadnjič — tako pregledno kolekcijo umetniškega dela našega talentiranega slikarja, ki mu ni bilo usojeno dočakati zadnjih najvišjih uspehov svojega stremjenja.

Kaj bo danes?

Drama: Zaprla.

Opera: Zaprla.

Salezijanski mladinski dom Kedeljevo: Ob 8 zvečer: V. prosvetni večer. Predava dr. Marko Natlačen o Carigradu.

Nočno službo imajo lekarne: dr. Sušnik, Marjini trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

★ Dijaška akademija, ki so jo priredili v nedeljo zvečer dijaki I. državne gimnazije, je nad vse lepo uspela. Pod vodstvom prof. M. Bajuka sta nastopila dva zbora, deški in mešani zbor, ki sta zapela vsak po eno ljubko pesem. Govornik-dijak je v lepih besedah očrtal pota in ideale slovenske mladine. Govoril je v vznesenih besedah, ki jim je sledilo burno odobravanje. Enako sta povzročila vihar navdušenja ob lepo prednašani deklaraciji, polni globoke vsebine. Dovošeno so tudi nastopili violiniisti ob brezhubnem spremljanju na harmoniji. Polno zabave in prisrčnega smeha je nudil ljubek dramatični prizor »Na planinah«. Ljubek fantek-pastirček je sijajno rešil svoj vlog. Tol-

stelega drama-enodejanka »Moč ljubezni«, ki jo je krasno prevel Fr. Milčinski, je bila glavna točka programa. Vsi igralci so se v igro tako uživali in jo tako mojstrsko prednašali (zlasti devijar Martin Avdjevčević), da smo se vsi čudili, kje so se vzeli taki igralci talenti. S to igro so naši dijaki tudi dokazali, da imajo mnogo smisla za pravo krščansko karitas, katere življena ideja prodira med mladi rod vidneje, kakor kdaj preje. Bog blagoslovi in podpiraj njihova stremjenja! — Akademijo sta poostila z obiskom ljublj. škof dr. Gregorij Rožman, lavantinski pomožni škof dr. Ivan Tomažič, številni profesorji, mnogi odlični ljubljanski duhovniki in nabito polna dvorana občinstva, zlasti staršev dijakov. Vsa krasna udeležba je bila dokaz, da je med nami mnogo uvidevnosti za napore mladega rodu, ki naj se udeležuje v plemenitem delu naprej od uspeha do uspeha.

★ Pri pisatelju Murniku. Revez je že nekaj tednov v zavetišču za onemogle. Toda spomnil se ga je veletrgovca Zilič na Dunajski cesti. Zadn. o soboto je g. Zilič s svojimi prijatelji obhajal na Posavju pri Alešu skromno 30 letnico svojega lovskega udeleževanja. Ob tej priliki se je v topli napitnici spomnil jubilarnega plemenitega srca tudi dr. Bizjak, ježenski rojak, ki je omenjal ravno prizadevanje, ki ga je že večkrat pokazal g. Zilič do našega znanega humorista Rado Murnika. Pod vtisom te sijajne napitnice se je na pobudo gospe Leni Maurerjeve zbrala v družbi za pisatelja Rado Murnika lepa vsota 300 Din, katere tretjino je prispeval jubilar g. Zilič. Večji del je prispevala tudi Alešova mama, ostalo pa drugi udeleženci večerje. Včeraj popoldne, v ponedeljek, so v imenu te družbe odšli v zavetišče k pisatelju Murniku gospe Leni Maurer ter Pivk, v spremstvu trgovca Ziliča, ki je tudi osebni prijatelj Murnika. Izročili so pisatelju v soboto zbran dar 300 Din, ki je Murnik seveda s toplim srcem in z iskreno hvaležnostjo sprejel, zahvaljujoč se vsem za tako izredno pozornost. Brez dvoma zasluži ta lepa gesta vso pohvalo javnosti. Ne po smrti, v življenju, v potrebah se spominjamo tistih, ki so vredni in potrebni naše podpore in pozornosti.

★ Sprejem na avstrijskem konzulatu. Generalni konzul avstrijske republike g. dr. Herman Pleinert bo 12. novembra, na avstrijski državni praznik, med 10 in 12 sprejemal v svojih uradnih prostorih pripadnike in prijatelje republike Avstrije. (Uradovanje za stranke se označenega dne ne vrši.)

Za pulo-verse

ANGLESKA VOLNA

Toni Jager, Ljubljana, Dvorni trg 1

★ Koncert godalnega kvarteta iz Dresdena. Vse glasboлюбce občinstvo opozarjamo, da se vrši nocoj ob 20 v Unionski dvorani komorni koncert, kojga program bo izvajal svet. znani god. kvartet, katerega tvorijo gospodje g. Fritzsche (I. violina), F. Schneider (II. violina), K. Riphahn (viola) in A. Kropholler (čelo). Resnično je ta godalni kvartet eden najboljših kvartetov, kar jih sedaj potuje po svetu. V Ljubljani so že koncertirali in je takrat celokupna naša kritika zapisala, da že dolgo ni bilo v Ljubljani koncerta, ki bi stal na tako visoki umetniški stopnji kakor je bil koncert Dresdenskega kvarteta. Vsakdo izmed sodelujočih je cel umetnik, njihova igra pa izredno enotna in ubrana. Svetovno časopisje prinaša o njihovih koncertih najsijajnejše ocene. Pri nas bodo igrali Hindemithov kvartet v f-molu, Debussyjev kvartet v d-molu in Beethovnov slavn kvartet v d-duru, op. 18-III. Koncert zasluži vse naše zanimanje, zato ponovno vabimo občinstvo, da ga poseti v največjem številu. Vstopnice so od 30 Din navzdol v predprodaji v Matični knjigarni.

★ Na Dunajski cesti nadaljujejo z izkopavanjem jarka za tramvajsko progo. Včeraj je bila Dunajska cesta ves dan za promet zaprt, tramvajski promet se je vršil s prestopanjem. V teku dneva je bil izkopen jarek za tir od Figovca do Gajeve ulice, napravljen nov temelj ter položen nanj novi tir. Stare tračnice so odstranili. Danes bodo začeli kopati cesto dalje do pošte, jutri pa bo morda mogel tramvaj voziti že skozi in potnikom ne bo treba več prestopati. Nato bodo takoj začeli kopati za drugi tir. Če bodo z deli nadaljevali takoj skozi Selenburgovo ulico, je odvisno od vremena.

★ Na stavbiščih pred pošto tudi na vso moč hite z nadaljevanjem zgradb. Pri vseh palačah, pri nebotičniku, Viktoriji, pri Dunavu in pri palači v Gajevi ulici se stene vidno dvigajo v višavo, pri Dunavu bodo kar brž pri strehi. Zadnje dneve je delo oviralo deževje, zato pa zdaj tembolj pritiskajo, da izrabijo ugodno vreme.

★ Bukova drva. Irbevljski premoz in koks pri tl. »Kurivoc«, Dunajska 33, tel. 8434 (Balkan).

Kranj

Francoski jezikovni tečaji. »Krožek prijateljev Francije« sklicuje za torek, dne 11. novembra, ob pol 19 v lokalni krožka, v hotelu »Stara pošta« (I. nadstropje, soba št. 8) obvezan razgovor za vse p. n. interese, ki so se doslej priglasi k tečaju ali to še nameravajo storiti, da se končno veljavno in vpoštevajočo po močnosti vse želje določijo tečajem ure. Ako bi se temu primerno zvišalo število udeležbe, bi se mogli tečaj, kot že objavljeno, razdeliti na dva dela. Nujno se torej naprošajo vsi p. n. Interesenti, ki so se priglasi, in še prav posebno vsi ostali, ki se za tečaj zanimajo, da se tega sestanka v svrhu razgovora udeležijo. Za prvi tečaj je minimum 10 udeležencev.

Odlikovanje orožništva. Za zasluge kralji. domu so bili odlikovani sledeči orožniki: podnarednik Kristan Anton in Počivalšek Anton z zlato medaljo; narednik vodnik Mandelje Franc, narednik Šelander Josip, kaplar Kosmač Janez z srebrno medaljo s krono; kaplari Čehner Josip, Vadjnal Jernej in Dražumerič Janez z srebrno medaljo brez krone.

Ruše

Pripravljali odbor KPTL v Rušah sklicuje za nedeljo 16. novembra 1930 ob 9 popoldne ustanovni občni zbor Krajevne protituberkulozne lige v Rušah, ki se vrši v tuk. občinskih prostorih. Na ta občni zbor se vabi vsakogar, ki hoče stopiti meč bojovnike v boju proti jetiki.

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske kliece v naše telo. Otroke obvarujejo pred nalezljivimi boleznimi vraču in grla okusne Anacet-pastilje dr. Wauderja. — Dobivajo se v vseh lekarnah.

Morje pri Dolenji Lendavi

Trije potoki izstopili. — Več sto oralo v zemlji pod vodo. — Voda v hišah.

Slovenka kračina, 9. nov.

Deževje preteklih dni ima za vso lendavsko okolico zelo usodne posledice. Trije potoki: Crnc, Ledava in Lendavščica so se napolnili. Vodni pritisk je bil tako velik, da ga naspri niso vzdržali. Voda jih je na več krajih pretrgala in se je razlila po vsej okolici. Pod vodo je več sto oralo v zemlji: njiv in travnikov. Po nekod je voda do 2 metra visoka. Vasi Place, Dolina sta popolnoma

Maribor

MESČANII

Danes okoli 16 bo imelo mesto Maribor izredno čast, da bo posetilo štirje ministri kraljevske vlade. Vabim vas, da okrasite že dopoldne svoje domove z državnimi zastavami ter prihitite na Glavni trg, da dostojno sprejmemo odlične goste.

Zupan: Dr. Juvan, s. r.

SPORED SVEČANOSTI OB PRIHODU MINISTROV.

Ministri dr. Sršič, dr. Šverljuga, inž. Serbec in I. Švegel prispejo v Maribor danes okrog 16 iz Celja. Sprejema se poleg predstavnikov oblastev udeležijo mariborska kulturna društva in šolska mladina. Po svečanem sprejemu bo v mestni posvetovalnici slavnostna seja občinskega sveta; nato si bodo gospodje ministri ogledali razne znamenitosti in zanimivosti v mestu ter okolici; zvečer pa bo pri Orlu slavnostna večerja ministrov v ožjem krogu predstavnikov oblastev. Jutri v sredo dopoldne bo konferenca ministrov z zastopniki mesta ter obmejnih okrajev; ob tej priliki bodo spregovorili zastopniki vseh slojev prebivalstva ter razjasnili položaj obmejnega prebivalstva. Ob pol 13 pa bo pri Orlu svečan banket, ki se ga udeležijo 80 najodličnejši zastopniki obmejnega prebivalstva. Popoldne nadaljujejo gospodje ministri svoje potovanje proti Ptuj in naprej proti Varni.

K slavnostnemu banketu v sredo, ki ga priredi mariborska mestna občina v čast ministrom, so med drugim povabljeni prevz. škof dr. Karlin, presv. škof dr. Tomažič, vršilec banskih dolžnosti dr. Pirkmajer, okrožni inšpektor dr. Schaubach, upokojeni minister Iv. Vesenjak, zastopniki raznih občinskih predstavnikov, kulturni društva in gospodarskih korporacij kakor tudi mariborski častniki.

Razstavo cerkvenih paramentov v novem poslojju č. šolskih sester si lahko občinstvo ogleda še danes na zaključni dan razstave.

Koraneček zopet predava. Drevi ob 20 v dvorani Prosvetne zveze poučeno skiptično predavanje za fotoamaterje. Predavanje bo posebno zanimivo, ker bo predavatelj g. Koraneček predaval med 150 diapozitivni tudi slike, posnete v naših krajih in v tujini.

Dvoje ubojev pred mariborskim senatom. Včeraj sta sedela na zatožni klopi 25 letni čevljarji mojster Simon Tropenauer in pa 33 letni posestnik sin Ivan Lešnik; oba radi uboja. Tropenauer se obtožuje, da je 13. aprila v Plitviškem vrhu udaril Otona Žižeka s takšno silo, s kolom po glavi, da mu je počila lobanjska kost; sodna izvedenca sta ugotovila, da je bila Žižku z enim samim udarcem na zatilniku razbita lobanjska kost, radi česar je radi izkrvavitve in otrpnenja možganov Žižek podlegel poškodbam. O Lešnikovem slučaju pa pripoveduje obtožnica, da je 23. maja pilo več fantov v Robičevi gostilni v Limbušu; bili so med drugim zraven Sima Graceja, Ivan Lešnik in Franc Juhart. Fantje so šli nato k Tomsetu v Pekre; tukaj je prišlo med na novo prišlišimi in drugimi fanti do pikrih besedi, kar je povzročilo, da so si fantje nazadnje nabrali iz drvarnice na dvorišču raznega orodja ter se pred gostilno spoprijeli. V cestnem jarku je obeljal pri tem z razbito lobanjo šime Graceja; radi otrpnenja možganov je Gracej izdihnil.

Celje

Martinov večer priredi drevi ob 8 v vrtnem salonu hotela »Evrope« Celjski družabni klub K tej zabavi je vabljeno članstvo, prijatelji kluba ter po njih vpeljani gostje. Vstopnine ni.

Gogolji. Revizor. V soboto 15. t. m. ob 8 zvečer ter v nedeljo 16. t. m. ob pol 4 popoldne vprizori Gledališka družina KPD v Ljudskem domu (palača Ljudske posojilnice) velezabavno Gogoljevo komedijo »Revizor«. Vstopnice se bodo dobile od jutri dalje v Slomškovi tiskovni zadrugi v Prešernovi ulici.

Nočni napad. V celjsko bolnišnico so pripeljali večeraj težko ranjenega Viktorja Puca, 19 letnega posestnikovega sina iz St. Ilja pri Dramljah. V nedeljo 9. t. m. zvečer ga je nekdo brez vsakega povoda napadel doma na cesti in ga z nožem šilrikrat močno sunil, tako da ima Puc težke poškodbe v trebuhu, na levi roki in v hrbtu. Surovemu napadalcu so baje orožniki že za petami.

Ob prihodu ministrov v Celje. Tudi Celje bo danes sprejelo gg. ministre z vsem kraljevskim odposlancem primernim spoštovanjem ter iskrenim navdušenjem, z nado, da bo imela pol gg. ministrov resnično velik uspeh za dobrobiti ljudstva. Celje samo bojuje na več zelo težkih vprašanjih, ki jih bo moglo rešiti le z odkritim in blagohotnim sodelovanjem kraljevske vlade. Tu je predvsem vprašanje regulacije Savinje in pritokov, v katerem vprašanju je mestna občina dobila že prav trdna zagotovila s strani vlade, pa je vseeno ostalo le pri zagotovitvi. Gg. ministri naj se danes prepričajo, da je vprašanje regulacije Savinje in pritokov za nadaljnji razvoj in rast Celja ter zlasti tudi velike industrije v celjski okolici življenjskega pomena. Sprejem gg. ministrov se bo izvršil pred mestno hišo v Prešernovi ulici. V slavnostno razpoloženje bo tudi vplivalo razdrpano poslopje starega okrožnega sodišča. Tudi to vprašanje se že leta in leta ne premakne z mrtve točke, čeprav bi bilo v eminentnem interesu rednega sodnega poslovanja, da dobijo sodišča svojemu dostojanstvu primerno streho. Ako bo pot gg. ministrov vsaj nekatera vprašanja spravilo z mrtve točke, bomo Celjani danšnjega dne veseli.

Preobrat pri Mestni hranilnici. Kakor znano, je bil v letu 1927 upravni odbor Mestne hranilnice razrešen poslov, za gerenta pa postavljen mag. pharm. g. Posavec Andrej. Kasneje je občinski svet celjski v skladu s statuti hranilnice

Novo meso

Občni zbor hišnih posestnikov v Novem mestu. Dne 30. oktobra se je vršil v kino-dvorani kinopodjetnika in predsednika imenovanega društva občni zbor hišnih posestnikov. Občnega zbora se je udeležilo 75 posestnikov. Na ta občni zbor je prišel tudi g. Ivan Frelih, zvezin predsednik društva hišnih posestnikov v Ljubljani, ki je obširno poročal o stanovanjskih vprašanjih. Iz blagajničkovega poročila je bilo razvidno, da ima društvo gotovine do sedaj 509 Din, katero ima naloženo pri Mestni hranilnici v Novem mestu. Volitve so se vršile v sledečem redu: za predsednika je bil izvoljen g. Malovič Matko, za podpredsednika tovarnar Joško Povh. V ostali odbor so bili izvoljeni gg.: Bernard, Preželj, Picek, Midorfer, Jurc, Murn, Kastehe Franc, Kastelic Ivan in Papež; za preglednika gg.: Ogrizek in Kušljan. Občni zbor se je poleg drugih gospodarskih vprašanj mnogo bavil tudi s košljivim vprašanjem, ali se prestavi sedanje živinsko sejmišče na Loku na periferijo mesta, kar bi več ali manj škodovalo raznim obrtnikom, trgovcem in gostilničarjem, ali ne. Bila so o tem različna mnenja, slednjič pa je bila sprejeta resolucija, ki se bo posla mestnemu občinskemu odboru, naj sejmišče ostane na sedanjem mestu, če pa ti prostori ne zadostujejo, pa naj se pomakne na drugo stran železniškega mostu na kapiteljske njive.

Odlikovan je bil pred kratkim z redom Jugoslovanske krone V. razreda g. Žukovec Fr., učitelj v Smihelu pri Novem mestu.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani je osnovala v Novem mestu glavno zastopstvo za Dolenjsko in Belo krajino. Pisarna glavnega zastopstva je v poslojju Ljudske posojilnice na Trgu kraljeviča Petra.

Novo grobnice. Na novem pokopališču so pričeli graditi boljše mestne rodne svoje lastne rodniške grobnice. Nekaj je že čisto dogotovljenih in so bile o vseh svetih jako lepo in okusno okrašene. Druge grobnice so še v delu.

Občni zbor Prosvetnega društva. V tukašnjem Rokodelskem domu se je 24. oktobra vršil občni zbor agilnega Prosvetnega društva. Občnemu zboru je prisostvovalo precejšnje število članstva. Iz poročila, ki ga je podal predsednik, je bilo razvidno, da je v pretekli sezoni privedilo društvo 18 prireditev, od katerih so bile najvažnejše Miklavžev večer, Materinski večer, Ruski večer in proslava 80 letnice knezoškofa dr. A. B. Jegliča. Poleg tega je društvo prirejalo skiptična predavanja. Tudi knjižnica je dobro poslovala in so si člani pridno izposojevali knjige. Po izglasovanem absolutoriju je bil izvoljen nov odbor, kateremu predseduje dr. Česnik Ivo, odvetnik v Novem mestu.

Proslava 1. decembra. Tukašnje Prosvetno društvo bo 30. novembra praznovalo praznik zedinjenja s primerno prireditvijo. Radi tega prosti vsa ostala društva, da to vpoštevajo in opuste kako drugo eventualno prireditev.

Delo pri gradnji novega Doma na Florjanskem je zadnje dni zelo napredovalo. Danes v torek ob pol 1. bo slovesna blagoslovitev temeljnega kamna, ki jo bo izvršil mil. g. prošt K. Cerin. Če bo ugodno vreme, bo prednji del stavbe kmalu pod streho.

Slovenigradeč

Iz okr. cestnega odbora. Okrajni cestni odbor je na svoji seji, dne 3. t. m. sklenil svoj proračun dohodkov in izdatkov za leto 1930 in znaša skupaj okroglo 671.000 Din. Primankljaj se bo kakor letošnje leto krl s 25 % doklado na vse neposredne državne davke. Tozadevni razglas je bil v nedeljo 9. t. m. razglašen in nabit pri vseh občinah na uradni deski. Na bivši okrajni, sedaj občinski cesti I. reda v Meži so popravili leseni takozvani Mispikov most čez potok Mežo. Most veže dva cestna okraja (prevajškega in slovenjgradskega), zato so se popravila izvršila skupno na stroške obeh krajev. Skupni stroški znašajo 13.000 Din.

Himen. V nedeljo 9. t. m. se je v cerkvi Matere božje v Trobljah poročil g. Franc Krof, tesarski mojster in hišni posestnik v Slovenjgradu, z gđ. Francisko Tretjak, hčerko lesnega trgovca in posestnika v Slovenjgradu. Obilo sreče!

V znamenju napredka. Tri nove specialne stroje za izdelavo meril si je nabavila iz Nemčije tuk. tovarna meril. Stroji stanejo v tovarni 123.000 Din ter povečajo dnevno kapaciteto za 100 %. Da bo zamogla tovarna ustreči vsem odjemalcem v tu in inozemstvu, so ji bili ti stroji zelo potrebni. — Nov portal z izloženim oknom pa je napravil na svojem obrtnem lokalu brivec Vek. Viborny. S tem je dobil lokal, ki je bil precej temen, mnogo lepše lice in dovolj svetlobe.

Odvetnik dr. Ferdo Černe se je pretekli teden preselil s svojo pisarno v Dolno Lendavo, kjer je pričel uradovati 9. t. m. V Slovenjgradu je prišel meseca maja 1928, ter se je sedaj vsled raznih okolnosti raje preselil v Prekmurje. Prekmurcem ga toplo priporočamo!

Hrastnik

Generala g. Živkovića je v nedeljo pričakovala šolska mladina, odposlanstva industrije in raznih društev. Vlak je malo predaleč zavozil. Ko se je ustavil, je g. predsednik vlade izstopil, nakar je sledil pozdrav župana Drakslerja. Rudarska godba je zaigrala državno himno.

Obrtne zadeve. Obrtniki bodo skupno v petek v šoli izvolili zastopnika v odbor obrtno nadaljevalne šole. Zaenkrat vzdružuje šolo Trboveljska občina, četudi je veliko vajencev iz dolske občine. Logično bi morali imeti volilno pravico samo obrtniki trboveljske občine, katere županstvo ima tudi volitve izvršiti. O tem bomo poročali. Na Dolu št. 20 je otvoril novo krojaško delavnico g. Sevnšek.

Prosvota: v nedeljo 9. t. m. so na Dolu ponovili igro »Utoplence«. Za nedeljo dne 16. t. m. igra »Krekova mladina« iz Hrastnika znano igro »Pri Hrastovih«.

Kmetijske zadeve: Glavni odbor »Kmetijske družbe« je imenoval novi odbor pri kmetijski posrednici na Dolu. Načelnik je g. Martin Orožen iz Turja. Izmed starih odbornikov so v odboru gg. Banton iz Slatne, in Zupan kmet na Dolu.

Kočevje

Ljudsko gibanje preteklega tedna. Krščena sta bila 2 novorojenčka: Sesar Ivan, sin posestnika, Drucker René, sin dobropoznanega violonist-umetnika g. V. Druckerja.

Z Kuhanjano in Toršek Ivan umihwy rdgovce umih Poročili so se: Kosold Jožef, rudar, z Kuhanjano in Toršek Ivan, kamn. pom., z Mario Kump. Obilo sreče.

Kulturni obzornik

Vabilo na subskripcijo

Naročniki Slovenske šolske Matice prejmejo letos za 80 Din štiri lepe, po vsebini tehtne ter za učitelja in učiteljico aktualne knjige. 1. Pedagoški zbornik, 2. Dr. J. Jeraj: Razvoj mladostne duše, 3. A. Novak: Lepenkarstvo, 4. J. Jurančič: Iz šole za narod. Odbor društva z veseljem pa tudi s ponosom ugotavlja, da mu je bilo na razpolago več dobrih rokopisov, kakor jih je mogel ob piškli sredstvih dati v tisk. Zlasti bi mu bilo do tega, da pride učitelstvu poleg omenjenih rednih publikacij v roke še današnjem času zelo primerna knjiga, ki jo je v rokopisu predložil dr. St. Gogala pod naslovom: »Pedagoške vrednote mladinskega gibanja«.

A ker odbor S. S. M. nima sredstev, da bi ta rokopis izdal kot peto knjigo za leto 1930, zato vabi zlasti gg. učitelje, učiteljice in profesorje pa profesorice na subskripcijo za nje izredno izdajo. Ta knjiga bi imela do 160 strani ter bi veljala 24 Din, ako se oglasi najmanj 1000 naročnikov. Subskripcijski rok sega do 15. decembra t. l. Prijavo je poslati na Slovensko šolsko Matico v Ljubljani, Komenskega ulica 19.

Mariborsko gledališče

(Ob premijeri Andranove »Lutke«.)

Sedaj precej vemo glede naših mariborskih operetnih uprizoritev: 1. kaj izgovorjava, kaj jezik. Cemu vse te in druge šare. Vseprek spremljavaj govornico iz vseh mogočih virov, kar jih je privlelo po svetopisemski babilonski katastrofi; spremljavaj in snuj na vso moč neumestne ter bedaste ekstemporacije. 2. Vse skupaj, kar je šaljivega in resnobe, s stališča »heca« jemati ter v najodvratnejši in najsapačnejši groteskni tirati. 3. Pri izboru operet dajati med najnesmiselnostmi prednost vsem tistim, ki naravnost edinstveno v »blesku« puhlosti in privlečenosti, ko imamo precej smiselnih in čednih operet. Takšen le je dogodljajski prerez v Lutki: najprej se spoznata; on in ona; prvo dejanje. Potem se pod čudnimi okolnostmi vzameta. — drugo dejanje. Končno skopnita še glavni oviri — samostanska zaveza ter hita ukaničenega očeta. Konec trefnega dejanja in cele storije. Igralci so doprinesli k uprizoritvi vsak po svoje in kakor je pač vsakomur dano po sposobnostih in vrsti vloge. Lepi glasbi je dal temperamentne interpretacije naš vrli kapelnik Lojze Herzog; režija je bila v rokah D. Trbuhičeviča; kot gost je nastopil v vlogi Lilarja, lastnika tovarne lutk, A. Harastovič. Nekateri izmed igralcev so prešli več šopkov in vencev; občinstvo je bilo zelo navdušeno. Sploh je odziv publike precej močan v vseh slučajih apela na podpovprečnost. Kdo bi se nazadnje branil zabave; toda v dvojnem tiči jedro zadeve: poiskati stvari, kjer se miselne volitve in revščine vsaj do sprejemljive stopnje uveljavljajo duhovitost in kjer se — četudi v skromnejših odenkih — prav bedaste ekstemporacije lahko nadomestijo po igralcevi nepripravljenosti ter s finim espirom posočeni dovptivnosti. Potem pa je še cele zadeve druga plat v spojitvi vprašanja kulturnega poslanstva gledališča. Spričo zahtev teaterske »kase« bi se ta smisel gledališča dal zgotoviti v kompromisno dobrovoljnem spoju dveh pojmov: vzgajati in koncesije dajati. Pravijo, da je načetje vprašanja vzgajanja riskantna stvar; koncesij je treba. Dobro; naj bodo radi »kase«. Toda ne samo koncesije! Drugače bi znali doživeti, da bodo najprezentativnejše in najlepše glasbeno prireditve doživle — polom; doživle polom ob — publiku, neobjavljeni ter do skrajnosti razvneli. Na koga bo treba zvaliti krivdo, če naj nekega dne prodre spoznanje, da gledališče ni cirkus in ne — kabaret?

Koncert »Drave« v Mariboru

Sobotni koncert je zopet odstrl pogled v živahno in vestno pevsko kulturno delo mariborske »Drave«, železničarskega glasbenega društva. Brez nadaljnega lahko priznamo, da kaže moški zbor pod vodstvom zborovodje A. Horvata od nastopa do nastopa napredek. Sploh smo v Mariboru v pogledu gojitve glasbene kulture lahko zadovoljni. Prvi del sobotnega koncertnega programa je obsegal skladatelje starejših smeri (Foerster, Rožane, Juvanec itd.), dočim so bili v drugem zastopani mlajši (Savinec, Mirk, Dev, Ljavovic itd.). Zbor »Drave« je precej uravnovešen ter izenačen; tenorski material je bolj slab kakor običajno pri vseh zborih. Jerebovo »Pelin rož« je zbor odpel s toliko učinkovitostjo, da jo je moral ponoviti. Ob nastopu solistinje gospe Antonije Skvarčeve so mogli poslušalci razbrati vse vrline Hubadove šole; odključje se zlasti v sigurnosti in vseh legah, v inteligentni interpretaciji in čisti ter jasni vokalizaciji. Ob Foersterjevi »Na boje, Jerebovi »Pelin rož« in zaključni Vilharjevi »Na Ozlju gradu« pa so se znova pokazale solovske vrline baritonista A. Faganolija, kar smo mogli ugotoviti ob nedavni ponovitvi Grečninove »Domače liturgije« v mariborski stolnici. Mogočen in primeren zaključek je tvorila že omenjena Vilhar-Kalskega balada »Na Ozlju gradu«. Gospa Skvarčeva je prejela več šopkov, ravno tako je bil deležen lepega venca zborovodja A. Horvat. Na klavirju je sodeloval profesor V. Mirk. V Mariboru imamo letos živahno koncertno sezono; matica je že imela svoj prvi letošnji nastop. Sledila je »Drava«. Sedaj pa z zanimanjem pričakujemo že napovedanega »Mariborovega« koncerta.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 20 zvečer.

Torek, 11. nov.: Zaprtio.
Sreda, 12. nov.: KRALJICINA HARIS. Red C.
Četrtek, 13. nov.: GOSPA MINISTRICA. Izven. Ljudska predstava pri znanih cenah.
Petek, 14. nov.: 15: RAZBOJNIKI; ob pol 21: GOSPA MINISTRICA. Gostovanje v Kranju.
Sobota, 15. nov.: SVETI PLAMEN. Red D.

Opera.

Začetek ob 20 zvečer.

Torek, 11. nov.: Zaprtio.
Sreda, 12. nov.: VESELA VOJNA. Red B.
Četrtek, 13. nov.: LOHENGRIIN. Red C.
Petek, 14. nov.: Zaprtio.
Sobota, 15. nov.: MASCOTTA. Izven.

Mariborsko gledališče

Torek, 11. novembra, ob 20. uri: GOSPA MINISTRICA; ab. C. Kuponi.
Sreda, 12. novembra: Zaprtio.
Četrtek, 13. novembra, ob 20. uri: LUTKA; ab. B.

Otvoritev razoročitvene konference v Ženevi. V sredi za predsedniško mizo predsednik konference, holandski poslanik v Parizu, Laudon. Konference se vdeležuje 32 držav z 200 izvedenci.

Stolček in slanik

So, ki trdijo, da je komunizem višek človečnosti, najvišja točka kulturnega in gospodarskega razvoja. Splača se, te trditve vedno znova ilustrirati z resničnostjo iz komunističnega raja — sovjetske Rusije. Dr. Sven v. Müller, ki si je na lastne oči ogledal razmere, poroča med drugim:

Kljub splošnemu obubožanju v sovjetski Rusiji se še vedno najde kak človek, ki je iz starih časov rešil kak nakit ali par biserov. V Rusiji kajpak zasebna lastnina ni odpravljena in tako tudi nakit ni prepovedan. Ker pa smatra sovjetska finančna oblast dragulje kot kritje za papirnat červonco, najde GPU — sovjetska policija — vedno primerna pota in sredstva, da se polasti morebitnih prikrivanih dragocenosti. Prostovoljno draguljev in nakita itak nihče ne prodaja, ker bi bil pri tem izročil na milost in nemilost uradnim nakupovalnicam, ki dokaj samovoljno določajo

cene. Vrh tega bi za stvar takoj zvedela davčna oblast in že našla pravi način, da bi ga za dobljeno kupnino nemudoma olajšala — če ne drugače, bi mu enostavno naložila globo zaradi kakršnega koli pretveznega pregreška.

Kako zelo nezaupna je masa nasproti sovjetskemu gospodarstvu, je razvidno iz dejstva, da se vse otepa papirnatih rubljev in grabi skupaj in skriva celo najmanjši drobiž. GPU je sicer postavila ob steber že celo vrsto takih voluharjev, kar pa ni prineslo nobenega uspeha. Pomanjkanje drobiža je vedno bolj občutno. Težave imaš pri vseh blaginjah, v trgovinah kooperativ, stolovajah — državnih restavracijah, na električni železnici — povsodi manjka drobiža. To je seveda najuspešnejša reklama proti papirnatemu denarju, ki se ga vse brani in skrbno hrani kovane novce. (Tako je bilo pri nas v najhujšem vojnem času!)

Najlepši sen za inteligentnega Rusa je danes — dolar, ki je prav za prav edini inozemski denar, ki danes kroži v Rusiji. Za tujca je pa zelo nevarno, da bi se spuščal v menjalne kupčije, kajti s tem bi se izročil v roke svojega ruskega znanca; ta bi ga namreč vedno lahko ogradil zaradi »spekulacije«, in stvar bi za tujca potekla mučno ali vsaj drago. Tembolj učinkovit je dolar kot »bakšiš«, s katerim je mogoče marsikaj »nemogočega« doseči. Večina ljudi v Rusiji sanja o tem, da bi pobegnili iz te ječe; toda le malo komu se beg posreči. Pri vsem tem je tiho tapska kupčija z vrednostnimi papirji posebno v obmejnih deželah zelo razvita. Tako se prodaja rubelj na črni borzi v Georgiji po 1500 za 100, to je 1500 rubljev za 100 dolarjev, dočim je uradni tečaj 194 rubljev za 100 dolarjev.

Seveda pa GPU tudi ni na glavo padla in že najde »zdravila«, da spravi razne dragocenosti in vrednosti izpod slamnjah na dan. Najnoveše sredstvo je »stolček«, ki ga je iznašla odeska policija. Nekdo, pri komer so »špicli« izvolali par draguljev, dobi nenadoma povabilo na policijski urad. Tam ga zapleto v prijateljski pogovor, v katerem nanese beseda tudi na bisere. Če ta nežni migljaj ne zaleže, pošlje uradnik zločinca za par dni v zapor. Tam ga spravijo v majhno celico, v kateri ni nič drugega nego nizka pru-

čica — zloglasni »stolček«. Družbo mu dela straža, ki se menja vsaki dve uri. Polagoma se polasti jetnika utrujenost in hrepenenje, da bi zaspal, postaja čimdalje silnejše. Tega pa straža ne dovoli. Čim sede zrtev na stolček in začne dremati, ga straža s puškinim kopitom udari v zatilnik. Prva noč še nekako mine, toda druga je pravo peklo in v tretji se vda tudi najmočnejši in najstanovitnejši ter izda policiji svoj prikriti zaklad in njegovo skrivališče — sploh vse, karkoli policija le želi. Nato ga z uljudnimi besedami odslove, potem pa pod kakršno koli pretvezo obsodijo na globo 20—30 tisoč rubljev. Vsote seveda ne zmore in tako ostane na večne čase v rokah GPU.

Po mnenju izvedencev je »stolček« mnogo bolj učinkovit nego »slanik«, čeprav tudi ta ni slab. Jetnik dobiva namreč kot edino hrano slanike v slanamurji brez kapljice vode. Na splošno zadostuje tudi tu 48 ur, da kapitulira tudi najstanovitnejši možak.

Film in glasba v misijonski službi

Misijonar Salezijan Albisetti je poslal iz Sangraduora v notranji Braziliji izredno zanimivo poročilo o globokem vtisu, ki sta ga film in glasba napravila na domačine v Bo-

Menšinski, vodja vrhovnega izvršilnega sodišča Sovjetske Unije, ki je namesto odstopivšega Rykova pozvan v komunistični strankin urad.

rorosu. Filmi so verskega značaja, in to taki, da ne razburjajo preveč fantazije primitivnih gledalcev. Domačini so sledili slikam Kristusovega trpljenja in rojstva z zanosom in plaho pobožnostjo. Ob prizoru Herodove otroške morije v Betlehemu je moral misijonar ponovno miriti ljudi in jim dovoliti, da so pogledali za film, če ni tam rabljev. Platno so se približali samo pogumnejši, in to z naperjenim orožjem. Po predstavi ljudje niso hoteli nikamor s prostora ter se je morala predstava ponavljati od poldne do pozne noči. Domačinke so prinašale jed in pijačo, pri čemur so se menjavale, da ne bi kaj zamudile. Dvorano so morali naslednji dan seveda temeljito očistiti. — Dalje opisuje misijonar Albisetti, s kakšnim navdušenjem so sprejeli domačini sviranje goslarkega orkestra pri službi božji. Zvok violine — lesa, ki poje — jih je naravnost očaral. Večina domačinov je med godbo jokalo in se kleče s čelom pripogibalo do tal. Albisetti pravi, da film in glasba najuspešnejše propagirata vero.

Najlepše darilo

za vsako gospodinjico je kuhinjska posoda. Dobiš jo v aluminijumu od najmanjše do največje velikosti, dalje v emajlu v raznih barvah in kvaliteti, najugodnejše in v največji izbiri pri trdki z železno

STANKO FLORJANČIČ

Ljubljana

Sv. Petra cesta 35

Senator Shipstead, edini zastopnik farmerjev v novem ameriškem senatu, ki bo pri vseh odločitvah jeziček na tehtnici (demokrati in republikanci imajo čisto enako število glasov).

Sibirija je Sibirija

V Sibiriji so že zadnji teden minolega meseca nastopili hudi mrazovi. V porečju reke Ob je dosegel mraz 22 stopinj pod ničlo. V Tobolsku in Omsku je bilo 10 stopinj mraza.

Daniel Sulimov, ki je kot naslednik Syrcova postal predsednik sveta ljudskih komisarjev. Sulimov je star 40 let.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Sreda, 12. novembra:

12.15 Plošče (orkestralna in ruska glasba), 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Cas, plošče, borza, 17.30 Radio-orkester: Flauta solo, 18.30 O Karlu Mayu (sestavil dr. A. Jehart, bere Silv. Škeri), 19.00 Dr. Nikola Preobraženski: Ruščina, 19.30 Prof. Silvo Kranjec: Socialno gospodarsko zgodovina človeštva, 20.00 Prenos iz Zagreba: I. večer historijske glasbe (konorna glasba baroka v Nemčiji), 22.00 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Sreda, 12. novembra:

Beograd: 20.00 Zdravstveno predavanje 20.30 Radio-orkester, 21.30 Narodni dueti (pojeta gđc. M. Bošnjaković in g. B. Nikolić, člana belgrajske opere), 22.00 Koncert balalajk. — Zagreb: 17.00 Koncert balalajk, 19.20 Uvod k prenosu — 19.30 Prenos iz Ljubljane: opera. — Budapest: 17.40 Petje, violoncelo, piano, 19.50 Komedija, nato cigan. glasba. — Dunaj: 19.33 Zabavni koncert, 20.30 Slušna igra, 22.05 Večerni koncert. — Praga: 16.30 Orkestr. koncert, 20.30 Mor. Ostrava, 21.00 Simfonični koncert, 22.20 Orgelski koncert. — Langenberg 17.30 Popoldanski koncert — 21.00 Simfonični koncert, nato plesna glasba. — Rim: 17.00 Vokalni in instrum. koncert, 21.05 Violin. koncert (Arrigo Leroto). — Berlin: 19.30 Koncert iz Königsberga, 20.35 »Timon iz Aten«, slušna igra. — Katowice: 20.30 Lahka glasba, 22.15 Koncert, 23.00 Glasba. — Toulouse: 18.30 Plesna glasba, 21.00 Operna in operetna glasba, 23.30 Orkester.

Kanarček kot »talisman« na letalu Do X. Posadka letala, ki je na potu v Ameriko, je vzela s seboj komandantovega kanarčka kot talisman, ki naj jo varuje nesreče.

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1955.

»Če se vrnem, Erik. Sedaj mislim na tvojo obljubo. Naredil sem, kar sem moral storiti.« Preden je mogel Erik Truvor odgovoriti, je povzel Atma: »Ni dobro pustiti dekle v roki oblasti.« Erik Truvor je ugovarjal. Čemu naj bo prstan? Za može gre. Ti pa so skupaj! »Kakšen ukaz ti je dal Jaču?« Atma je vprašal v tibetščini in Erik Truvor je odgovoril v istem jeziku: »Rekel je: Išcite tretji prstan!«

»To je rekel? Moramo ga torej iskati. Poti življenja so tisočkrat preprežene. Kar izgleda stranska stvar, postane glavna, ako se zavrti kolo. Najprej prstan! Potem dekle in potem... vse drugo. Tako je usojeno. Tako se bo zgodilo.« Atma je govoril tiho in enoglasno, še vedno pod vplivom zamaknjenosti. Toda iz besed se je širila neodoljiva volja. Pod to silo je Erik Truvor privolil.

»Torej naj bo. Oba pojdiva po prstan in deklico. Jaz ostanem tu in zgradim žarilnik. Jutri na vse zgodaj se odpravita. Stori, kar morata storiti...«

»Še nočoj. V eni uri. Mudi se.«

Soma Atma je izgovoril to. Indec, ki je cele dneve in tedne lahko živel v brezdelju, ki je po cele ure presedel v premišljanju svojega nauka liki kip, medtem ko sta Erik Truvor in Silvester delala na vse pretege, ta sicer brezdelni Indec je bil sedaj sama volja in delo.

33

»Čez eno uro se odpraviva. Treba je pregledati stroje. Letalo je treba spraviti semkaj. Najmanjši žarilnik morava vzeti s seboj. Mogla bi ga rabiti.«

Atma je ukazal in prijatelja sta slušala njegovemu navodilu.

V eni uri se da mnogo napraviti. Kar zmore človeška moč, se je zgodilo v tem času. Zračna ladja je stala na travniku pred Truvorjevo hišo. Izvršili so zadnje priprave. Nato kratek pritisk z roko in srebrna zvezda je sfrčala med oblake.

Visokorasli Erik Truvor je ostal sam na polju. Žarki polnočnega solca so ga obsipali. Stal je in gledal, kako se solnce dviga z najnižjega konca svojega loka opolnoči vedno više in više.

Počasi je koračil do svoje hiše in premišljal o starem prorokovanju. Obljubljalo je nekaj silnega. Dalo mu je, ki je že večkrat hotel se otestiti življenja kot neugodne obleke, zopet življenjski cilj.

Stopil je v hišo in šel v knjižnico. Prijel je stari zvezek, vezan v svinjsko usnje, ki je ležal tam pri drugih knjigah v skrinji.

Zgodovina njegovega rodu. Na porumenelem pergamentu rokopisni podatki njegovih prednikov in pradedov. Segali so do desetega stoletja. Vsaka velika evropska knjižnica bi odtehtala ta folijant z zlatom. Odprl je staro, že mnogokrat prečitano mesto. V tem delu je bil folijant pisan latinsko. Neokretna latinščina zgodnjega srednjega veka. Pisec je rabil latinske besede, toda nordijske stavke. Opisoval je dogodke, ki so se zgodili dve sto let prej sredi desetega stoletja.

Tedaj so poslali Slovani od solnčnega vzhoda poslance k rodu Rurikov. Rekli so: Pošljite nam može, da nam vladajo, zakaj sami se ne znamo vla-

dati. Nobeden noče drugega ubogati. Nesloga pustoši deželo...«

Neki Truvor je odšel takrat v Rusijo. Može iz severnih dežel so vladali in zedinili nesložno slovansko ljudstvo. Pred tisoč leti. Svetovna zgodovina se ne ponavlja dobesedno. Vendar pa obnavlja zelo pogostokrat star tema v prostih različicah.

Zapiski v tej knjigi so segali do sedanosti. Kot zadnja pripomba je stalo tam poročilo o smrti Olafa Truvorja, ki ga je napisala Erikova roka. Od takrat se je naslanjal Truvorjev rod na dvoje oči. Na Erikove, ki so zdaj gledale vprašujoče v svetlo noč, kakor bi hotele pregledati leta, ki pridejo.

Čim dlje se je poglobil Erik Truvor v Silvestrovo iznajdbo, tem silnejša se mu je zdela moč, ki jo je dajala. Vedno znova se je skušal s treznimi razlogi boriti proti silnosti te misli. Zdelo se mu je nemogoče, da bi iznajdba mogla dodeliti enemu samemu človeku neomejeno oblast nad celim svetom. In vendar se mu ni posrečil protidokaz.

Prijel se je za čelo, kakor da bi hotel pregnati sanje, ki ga bedajo. Poskusil je desetič in dvajseti na drug način in vedno znova ga je sklepanje dovedlo do istega cilja.

Mogel je sporočiti svetu svoja povelja. Elektromagnetskim potom v obliki brezžičnih brzozjav. Žarilnik je nadomeščal vsako brezžično postajo.

Svet bi lahko preziral njegove ukaze. Mogel je kaznovati preziranje in imel je moč, da težko kaznuje. Cele vlade je lahko vpepelil. Skladišča raztretilnih snovi sovražnih držav bi mogel pognati v zrak. Železno orožje elektromagnetično napraviti nerabnim.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslavije, Ljubljana, 29. zvezek: Savinec, 28 Din, 30 zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, 31 zvezek: Conan Doyle, IZCUBLJENI SVET (The Lost World), 28 Din, 32 zvezek: Remnicki, ZAGORSKI ZVONOVI, 28 Din, 33 zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, 34 zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, 35 zvezek: Brackel, 28 Din, 36 zvezek: Brackel, 28 Din, 37 zvezek: Brackel, 28 Din, 38 zvezek: Brackel, 28 Din, 39 zvezek: Brackel, 28 Din, 40 zvezek: Brackel, 28 Din, 41 zvezek: Brackel, 28 Din, 42 zvezek: Brackel, 28 Din, 43 zvezek: Brackel, 28 Din, 44 zvezek: Brackel, 28 Din, 45 zvezek: Brackel, 28 Din, 46 zvezek: Brackel, 28 Din, 47 zvezek: Brackel, 28 Din, 48 zvezek: Brackel, 28 Din, 49 zvezek: Brackel, 28 Din, 50 zvezek: Brackel, 28 Din, 51 zvezek: Brackel, 28 Din, 52 zvezek: Brackel, 28 Din, 53 zvezek: Brackel, 28 Din, 54 zvezek: Brackel, 28 Din, 55 zvezek: Brackel, 28 Din, 56 zvezek: Brackel, 28 Din, 57 zvezek: Brackel, 28 Din, 58 zvezek: Brackel, 28 Din, 59 zvezek: Brackel, 28 Din, 60 zvezek: Brackel, 28 Din, 61 zvezek: Brackel, 28 Din, 62 zvezek: Brackel, 28 Din, 63 zvezek: Brackel, 28 Din, 64 zvezek: Brackel, 28 Din, 65 zvezek: Brackel, 28 Din, 66 zvezek: Brackel, 28 Din, 67 zvezek: Brackel, 28 Din, 68 zvezek: Brackel, 28 Din, 69 zvezek: Brackel, 28 Din, 70 zvezek: Brackel, 28 Din, 71 zvezek: Brackel, 28 Din, 72 zvezek: Brackel, 28 Din, 73 zvezek: Brackel, 28 Din, 74 zvezek: Brackel, 28 Din, 75 zvezek: Brackel, 28 Din, 76 zvezek: Brackel, 28 Din, 77 zvezek: Brackel, 28 Din, 78 zvezek: Brackel, 28 Din, 79 zvezek: Brackel, 28 Din, 80 zvezek: Brackel, 28 Din, 81 zvezek: Brackel, 28 Din, 82 zvezek: Brackel, 28 Din, 83 zvezek: Brackel, 28 Din, 84 zvezek: Brackel, 28 Din, 85 zvezek: Brackel, 28 Din, 86 zvezek: Brackel, 28 Din, 87 zvezek: Brackel, 28 Din, 88 zvezek: Brackel, 28 Din, 89 zvezek: Brackel, 28 Din, 90 zvezek: Brackel, 28 Din, 91 zvezek: Brackel, 28 Din, 92 zvezek: Brackel, 28 Din, 93 zvezek: Brackel, 28 Din, 94 zvezek: Brackel, 28 Din, 95 zvezek: Brackel, 28 Din, 96 zvezek: Brackel, 28 Din, 97 zvezek: Brackel, 28 Din, 98 zvezek: Brackel, 28 Din, 99 zvezek: Brackel, 28 Din, 100 zvezek: Brackel, 28 Din.

Sport

Concordia državni proak

(Od našega posebnega dopisnika.)

Težko pričakovana tekma, ki je odločila, kateremu klubu je pripadla državna nagrada zaslovi napram inozemstvu kot najboljši moštvo v državi jugoslovanski nogomet, je končana. Sreča je bila bolj naklonjena moštvi iz Zagreba kot pa moštvi, ki po svojem znanju zasluži ta ponosni naslov. Zagrebčani so bili silno navdušeni nad zmago, ki jo je dosegel klub, ki je prvi igral v tekmah za državno prvenstvo. Navdušenje Zagrebčanov je razumljivo, saj so si priborili po več letih zopet prvenstvo.

Ze sam obisk te tekme je pokazal, kako veliko je bilo med prijatelji nogometa zanimanje za to odločilno bitko. Dosežen je bil rekorden obisk. Zagreb, ki je vaju velikega števila gledalcev, je bil presenečen, kaj pa šele klubski blagajnik, kateremu je radi velikega števila gledalcev zmanjalo vstopnic! Tolikega števila gledalcev še ni bilo na nobeni tekmi v državi, kar je znak, da nogomet napreduje, seveda pod čisto drugačnimi prilikami kot so naše. Kajti v Zagrebu podveza odgodi tudi prvenstveno tekmo,

samo da omogoči klubu mednarodno ali pa večjo tekmo. tako se skrbi za razvoj nogometa, pa ne tako, da se na vse mogoče načine skuša odvzeti klubom čim več prostih terminov. Pod takimi pogoji slovenski nogomet ne bo napredoval, temveč mora propasti, in to po zaslugi ljudi, ki nimajo pojma o nogometu, pač pa je klubska zagrozenost in denunciacije glavno sportno udejstvovanje. To se čutimo dolžni povedati, ko primerjamo obisk tekem in uspehov zagrebskega nogometa. Kajti ni še dolgo, ko naši klubi niso bili dosti slabši kot katerikoli drugi v državi!

Pa kibici bodisi Zagreba ali Belgrada! Predvsem fair! Uspeh enega ali drugega se spoštuje in prizna. S kakšno ljubeznijo so podžigali svoje ljubljence! Na vse mogoče načine so dajali duška svojemu veselju. Na njih licih ni bilo opaziti sovraštva tiste besne zagrozenosti kot jo vidimo na naših igriščih. So naravno izjeme, ki pa ne pomenijo ničesar. Klubi sami so jih ukrotili! Ne bi škodovalo, če bi si tisti, ki vodijo naš nogomet, ogledali ta triumf, ki ga je v nedeljo dosegel zagrebski nogomet in tisti način podpiranja klubov, ki so za to sposobni, uvedli tudi pri nas. Kajti tudi pri nas še ni vse zamujeno!

Pri vsakem голу, ki ga je zabil katerikoli klub, so leteli klobuki, palice, največ pa malih balončkov v zrak. V prav otroško veselje je zavladalo pri vsakem najmanjšem uspehu. Slišal sem: dosad sem bil purger, sad bum pa Concordijaš, kisti hand! Pa drugih podobnih značilnih za Zagreb. Zato tudi ni čudno, če Zagreb premore toliko število tako dobrih klubov. Pod takimi prilikami mora nogomet napredovati.

No pa igra sama. Sodnik Gübel je v Ljubljani prišel s Concordijo in tudi končal. Priznati mu moramo, da je dober in rutiniran sodnik, ki pa vseeno napravi težke napake, in sicer take napake, ki so prinesle Concordiji zmago. Kajti oba gola sta padla iz očitih ofsajdov. Najbolj očiten ofsajd je bil tretji gol, ki ga je dosegla Concordija. Seveda to dejstvo nikakor ne spremeni rezultata, je pa dokaz, kaj vse zmora avtoriteta sodnika. Pri vsem tem mu pa nihče ne more očitati pristranosti, kajti drugače je dobro sodil.

Motivi sta igrali zelo različno. Predvsem Concordija ni pokazala nobenega sistema. Igralo se je čisto po tako zvanem »hurac« načinu. Nasprotno je pa BSK igral naravnost vzorno in prevladoval skozi vso igro. Seveda njegove umetnosti je bilo v končni fazi, ko je treba streljati ali pa startati, konec. Nehote sem si predstavljal moštvo Ilirije, ki je tudi v stanu lepo igrati, imeti premoč, pa vseeno izgubiti. Concordija je bila pa od začetka do konca vključno redkim napadom vedno zelo nevarna. Tak način igre je tudi edino pravilen in ga bodo morali uvesti tudi naši klubi. Časi lepega in tehnično dovršenega nogometa ter nogometnih umetnikov so končani!

Igralo se je po skozi vso igro v ostrem tempu, ki ni popustil do končnega žvižga, ki je navdušeno občinstvo vdrlo na igrišče in odneslo zmagovalno moštvo na ramah.

Tek zedinjenja

Akademski športni klub Primorje razpisuje pod pokroviteljstvom bana dravske banovine in komandanta dravske divizijske oblasti internacionalno lahkoatletsko tekmovanje skozi Ljubljano in preko ljubljanskega gradu dne 1. decembra 1930 ob 15.30. — Tek se imenuje »Tek ujedinenja«. Tekmovanje se vrši vsako leto ob določeni uri, dne 1. decembra kot sportna spominjarska proslava Ujedinjenja. — Teče se na dveh različnih progah s skupnim startom pred ljubljansko kreditno banko in ciljem pred Narodnim domom. — Proge so sledeče: 1. Dunajska cesta, Tavčarjeva, Komenskega, Resljeva, Kopitarjeva, Krekov trg, Študentovska, Na okopih, Grad, Pot na Grad, Karlovska c. Privoz, Prule, Trnovski pristan, Krakovski nasip, Čolžova, Emonska, Vegova, Kongresni trg, Selenburgova, Aleksandrova c. — Dolžina proge cca 5000 m. — 2. Dunajska, Tavčarjeva, Miklošičeva, Marjini trg, Stritarjeva, Mestni trg, Stari trg, Trubarjeva, Čolžova, Emonska, Vegova, Kongresni trg, Selenburgova, Aleksandrova. — Dolžina proge cca 2700 m. — Tekmovalci se dele v sledeče kategorije: a) vojak, b) neverificirani atleti do 1.1912, c) neverificirani atleti letnik 1912, 1913, 1914, d) neverificirani atleti letnik 1915, 1916, 1917, e) juniori 1.1912, 1913, 1914, f) juniori 1.1915, 1916, 1917, g) seniori že plasirani na progah preko 300 m, h) seniori do sedaj še neplasirani na progah preko 300 m. — Atleti rojeni leta 1912 do 1917 ne morejo tekmovati na progi označeni pod št. 1. — Tekmuje se po pravilih IJASA v Zagrebu. — Pravico nastopa imajo vsi verificirani, neverificirani atleti, atleti z zabrano starta in atleti, ki so kaznovani. — Prijave s priloženo prijavnico Din 5 za neverificirane atlete, ki niso člani klubov, iz Ljubljane, 20 Din za verificirane ljubljanske atlete, (zunanji tekmovalci so prijavnino oproščeni), je poslati do 25. novembra ob 12 na Savo Srečin, Ljubljana Tavčarjeva ul. 1/III. — Naknadne prijave so dvoje. — Izven ljubljanskih atletih 10 dinarjev. — Nagrade: trije prvoplasirani vsake kategorije si pribore plakete. — Prvo plasirani na dolgi progi si pribori srebrni pokal trikrat zaporedoma prehodni, sedaj v posedi ljubljanskega smagovalca Alberta Susitni, KAC, Celovec.

A. S. K. Primorje.

SK Ilirija (lahkoatlet. sekcija). Treninki se bodo vršili odsele redno vsak tork in petek od 18.30 dalje v telovadnici klasične gimnazije v Tomanovi ulici. Obvezno za vse članse sekcije.

Pridobivate novih naročnikov!

Sadni izbor za okraj D. Lendavo

Pretekli petek se je vršila v Dol. Lendavi pod vodstvom vladnega pristava g. Počkaja, zastopnika okr. načelnika, anketa za okrajni sadni izbor. Ankete se je udeležilo nad 50 sadjarjev, med njimi 15 šolskih upraviteljev. Razen teh so anketo prisostvovali gg.: inž. Skubic kot zastopnik banke uprave, inž. Sadar, ravnatelj Kmetijske šole v Rakičanu, inž. Wenko, višji kmet. pristav in kmet. referent za Slovensko krajino, inž. Mikuz, predsednik okr. kmetijskega odbora in upravitelj veleposestva v Beltinčih ter Fr. Kolenc, urednik »Novine« v M. Soboti.

Anketo je otvoril g. Počkanj. V jednatem govoru je pojasnil veliko važnost sadnih izborov. Za njim je povzel besedo g. inž. Wenko. Nazorno je postavil navzočim pred oči, da poljedelstvo in vinarstvo v Slovenski krajini nista dobičkanosna, radi tega se mora z vso vneto oprijeti živinoreje, ki je glavni vir dohodkov in sadjarje, ki daje od leta do leta več koristi. Končno je govoril g. inž. Skubic, ki je izrazil veselje nad tem, da na severni meji države vlada tako veliko zanimanje za sadjarje.

Po teh govorih se je začela zelo živa debata. Gg. šol. upravitelja Trautnjak in Krepš ter drugi sadjarjeji so govorili o uspehih dolgoletnih izkušenj. G. Trautnjak je pokazal več zelo lepih pristnih »prekmurških« jabolk, ki v Slovenski krajini najbolj uspevajo. V izbor jih žal — izvzemši »Klopčenko« — niso sprejeli z motivacijo, da jih ni v Humekovem sadnem izboru. Po dolgem pretresanju je bil sestavljen sledeči sadni izbor:

Jabolka:

Letna: Charlamovsky, Beličnik; jesenska:

Nadalnje padanje cen

Indeks Narodne banke za oktober 1930.

Indeks veletrgovinskih cen, ki ga izdeluje Narodna banka na podlagi cen leta 1926, izkazuje v oktobru nadalnje nazadovanje cen. Podatki so bili:

	okt. 1930	sept. 1930	okt. 1929
rastl. proizv.	77.3	78.0	106.6
živ. proizv.	93.3	95.6	106.6
min. proizv.	88.4	88.4	84.4
ind. proizv.	75.4	78.2	89.9
skupni indeks	80.9	82.8	96.8

Cene so torej v oktobru ponovno nazadovale in padle na najnižji nivo. Največji padec izkazuje indeks industrijskih proizvodov v primeri s septembrom t. l. (za 2.8 točke), nadalje skupina živalskih proizvodov (za 2.3 točke) in rastlinskih proizvodov (za 0.7 točke). Indeks mineralnih proizvodov je ostal neizpremenjen.

*

Mednarodna razstava in sejem živine, golobov in zajcev v Novem Sadu se vrši od 30. t. m. do 6. dec. t. l. pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Ta razstava ima največja te vrste v naši kraljevini in tudi ena največjih v srednji Evropi. Določene so številne nagrade za razstavljene najboljše živine, golobe in zajce, med drugimi: kraljev pokal, dinarne nagrade banke uprave itd. Vsi obiskovalci razstave uživajo po naših železnih in parniških polovnično vožnjo in sicer od 26. t. m. do 8. decembra t. l. proti legitimaciji, ki stane 10 Din. Legitimacije se dobe pri »Putnik« v Ljubljani.

Dobave. Gradbeni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave privrtilnih plošč, stročnicnih vijakov in vijakovih priložkov. — Strojni oddelek sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 750 kg železnih verig; do 18. t. m. pa glede dobave delov za premogovno dvigalno napravo; do 20. t. m. pa glede dobave 100 m »balat«-jermen. — Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 5 komadov patent mišjih pasti, 30 kg železne žice, 100 kg žvepene in solne kisline in 18 komadov varovalnih očaj; do 17. t. m. glede dobave 3 komadov trajno gorečih peči, raznega okovja, 800 komadov termelne opeke, raznih pisarniških potrebin, kurilnih vrat, električnega materiala in signalnih zvoncev; do 24. t. m. glede dobave 100 komadov železnih drog, 100 m povoznega platna in 25 komadov stropnih žlebovitih svetilk; do 25. t. m. pa glede dobave 300 kg pšeničnega moka, 300 kg ječmenove kaše, 100 ducatov Schmoll-paste, 300 kg testenin, 50 kg popra, 25 kg paprike, 200 litrov kisa »Vinocet«, 1000 kg bučnega olja, 5000 kg koruze, 1000 kg kave, 2000 kg mila in 100 kg čaja. — Ravn. drž. rudnika Kreka sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg masti. — Ravn. drž. rudnika Kakanj sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave 2200 kg žebelj, 8 parov nepremoljivih jamskih oblek, 4 pare jamskih gumijevih čevljev ter glede dobave jeklenih vrvi.

Borza

Dne 10. nov. 1930.

DENAR

V današnjem deviznem prometu so tečaj deviz nazadovale. Promet je bil zahteven, posebno v devizi Dunaj. Narodna banka je krila vse povpraševanje z izjemo Trsta, kjer je bilo zaključeno privatno blago.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2273 bl., Berlin 1344.50—1347.50 (1346), Bruselj 787.74 bl., Budimpešta 988.50 bl., Curich 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 793.85—796.85 (796.35), London 274.32 bl., New York 56.375 bl., Pariz 221—223 (222), Praga 167.06—167.86 (167.40), Trst 294.45—296.45 (295.45).

Zagreb. Amsterdam 2269—2275, Berlin 1344.5—1347.5, Bruselj 787.74 bl., Budimpešta 987—990, Curich 1094.50—1097.40, Dunaj 793.85—796.85, London 273.92—274.72, New York 56.275—56.475, Pariz 221—223, Praga 167.06—167.86, Trst 294.537—296.537.

Skupni promet brez kompenzacij je znašal 10.34 milijonov Din.

Belgrad. Amsterdam 2270—2276, Berlin 1344.50—1347.50, Bruselj 786.25—789.25, Curich 1094.40—1097.40, Dunaj 793.85—796.85, London 273.92—274.72, New York 56.275—56.475, Pariz 221 do 223, Praga 167.06—167.86, Milan 291.35—296.35, Curich. Belgrad 9.1280, Amsterdam 207.425, Atene 6.675, Berlin 122.83, Bruselj 71.875, Budimpešta 90.20, Bukarešt 3.06, Carigrad 2.44, Dunaj 72.57, London 25.0325, Madrid 58.50, New York 515.45, Pariz 20.265, Praga 15.285, Sofija 3.73, Trst 26.975, Varšava 57.75, Kopenhagen 137.825, Stockholm 138.225, Oslo 137.85, Helsingfors 12.975.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.57%, (va luta) 12.55%.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendence za državne papirje je bila neenotna: dočim so domači papirji ostali skoro neizpreme-

Pisani kardinal; zimski (za višje lege): Kanada, Jonathan, (za nižje): Londonski peping, Baumanova reneta in Ontario, kot postranski vrsti za obe legi pa Mošanegar in Klopčenko (jabolko, ki ima zelo dobre lastnosti in jako dobro uspeva, a še nima pravega imena).

Hruške:

Letne: Viljemovka; jesenske: Avranška in Bakovska; zimska: Pastorjevka; moštnica: Tepka.

Cesnje in višnje:

Hedelfinska, Dunajka, debela črna lomstavska, — Lastovka.

Cesplje:

Domače slive, zelena Ringlota, Našička mirabelka.

Marelice, breskve:

Debela rana, Breda, Ambroževa marelica, — Aleksander, Riverova rana, Proskavka, Kraljica vrta.

Oreh, kostanj:

Debeloplodni, tankolupinasti.

Kar se tiče izbora izvzemši jabolka je popolnoma isti kakor v okraju Murska Sobota. Pri jabolkih se je morala delati razlika, ker so tla nekoliko drugačna.

Kakor na anketi v Murski Soboti tako tudi v D. Lendavi se je izrazila splošna želja, da naj gospodje, ki sestavljajo gospodarske (ali drugačne) knjige kakor je Humekov sadni izbor, naj upoštevajo tudi razmere v Slovenski krajini. Na obeh anketah je bil govor o jabolkih, ki pri nas najbolj uspevajo, a si niso priborili mesta v sadnem izboru, ker niso navedena v Humekovem sadnem izboru.

njeni, so dolarski papirji čvrstejši, posebno pa se je uvrstilo 7% Blerovo posojilo. 7% investicijsko posojilo je bilo v začetku borznega sestanka zaključeno po 87.50, kasneje pa je nazadovalo na 87. Bančni papirji beležijo običajne zaključke v delnicah Poljo-Union in Jugobanke po neizpremenjenih tečajih. Zemaljska banka je napredovala od 128 na 129. Med industrijskimi papirji je bila zaključevana Trboveljska v začetku po 374, kasneje je napredovala na 376, potem pa zopet popustila na 375. Sploh je zadnji mesec bil promet v delnicah Trboveljske na zagrebški borzi zahteven, presedel je v oktobru vsoto 1 milj. Din, kar je za naše razmere vsekakor znatna vsota. V paroplovskih papirjih je bila zaključena Oceania po 210.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 92.25 bl., 7% Bler. pos. 82.25 bl., Celjska pos. 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Praštediona 930 den., Kred. zavod 170 do 180, Večje 120 den., Stavbna 40 den., Split cement 400 bl., Ruše 280—300.

Zagreb. Dr. papirji: 7% inv. pos. 87—88 (87.50, 87), vojna škoda 429.50, 430.50, kasa 429—431, 12. 429.50—431, 2. brez kup. 413.50—414, srečke Rdeč. križa 52 bl., 8% Blerovo pos. 91 do 92.50, 7% Blerovo pos. 81.75—82.50 (83. 82), 7% pos. Drž. hip. banke 81—81.50 (81), 6% geg. obv. 70—72.50. — Bančne delnice: Ravna gora 45 d., Poljo 56—56.50 (56), Kredita 96 d., Union 191 do 193 (191), Jugo 78.75—79 (79), Lj. kred. 122 d., Medjunarodna 62 d., Narodna 8.100 d., Obrtna 36, Praštediona 925—930, Srbska 189—190, Zemaljska 128—130 (128.129). — Industrijske delnice: Nar. žum. 25 d., Guttman 136 d., Slaveksa 50, Slavonija 200 d., Danica 100—102, Pivara Sar. 190—200, Drava 236 b., Sečerača Osjek 296—298, Nar. ml. 20 d., Osj. ljev. 197 d., Brod. vag. 90 d., Union 132 b., Večje 124 d., Isis 40—45, Ragusea 307—400, Oceania 210—215 (210), Jad. plov. 600—610, Trboveljska 375—376 (374, 376—375).

Belgrad. 7% inv. pos. 88, agrari 53—53.50, vojna škoda 449, 11. 452, 12. 453—454, tob. srečke 24—25, 8% Bler. pos. 92, 7% Bler. pos. 81.50, 7% pos. Drž. hip. banke 82.

Dunaj. Don. sav. jad. 88.—, Wiener Bankverem 17.05, Creditanstalt 46.70, Escompteges 158, Union 23.75, Ruše 34.—, Mundus 141.—, Alpine 19.40, Trboveljska 46.75, Kranj. ind. 41.—, Rima Murany 69.55. —

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je nadalje slab. Prometa je malo. Nekaj več prometa je bilo v koruzi, ki se je trgovala po 80 (umetno sušena). Pšenica notira bč. 80 kg 1% 137.50—140, Sombor 128, Srbobran 142.50.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene. Novi Sad. Pšenica ban. Tisa šlep 140—145, Bega šlep 137.50—142.50, gban. 135—137.50, jban. 132.50—137.50. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 8 vagonov pšenice, 1 vagon ovs, 18½ vagona koruze, 16 vagonov moka. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence uvrščena, rž prijazna. Promet miren. Pšenica marec 15.36—15.87, zaklj. 15.36—15.87, maj 15.46—15.47, zaklj. 15.46—15.47, rž marec 8.60—8.84, zaklj. 8.83—8.84, koruza maj 11.47—11.72, zaklj. 11.71—11.73, tranzit maj 9.55.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Ed. Saborsky & Co., Dunaj.) Danes je bilo pripeljanih na trg 2290 glav živine, iz Jugoslavije 73. Cene so oile za vole najboljše 2—2.06, I. 1.60—1.80, II. 1.30 do 1.50, III. 1.20—1.25, za krave I. 1.20—1.30, II. 1—1.10, za bike 1.20—1.40, za klavno živino 0.60—0.80. Tendence je bila počasna. Cene so se v splošnem slabo držale.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 2 vag. hrastovih drv, 4 vag. buk. drv in 2 vag. desk smreka-jelka. Tendence neizpremenjena mlačna.

Iz službenih objav

Vpisi v trgovinski register. Vpisala se je podružnica tvrdke Engel Adolfa sin iz Novega Sada, prok. podr. v Ljubljani je Hrubijany Dezider.

Iz zadržnega registra. Vpisale so se izpremembe pri sledečih zadržah: Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni, r. z. z. o. z. (vpis likvidacije), Narodna hranilnica in posojilnica pri Sv. Bolfenku pri Središču, r. z. z. n. z. (izprememba v načelstvu), Hranilnica in posojilnica v Konjicah, r. z. z. n. z. (izprememba v načelstvu), Hranilnica in posojilnica v Stogovcih, r. z. z. n. z. (izprememba v načelstvu), Hranilnica in posojilnica v Veržetu, r. z. z. n. z. (izprememba v načelstvu).

Odprava konkurza. Saloman Anton, trgovec v Smartnem v Rožni dolini (pritrdili vsi upniki).

Potrjena prisilna poravnava. Draškovič Josip in Frančiška, trg. v Kozjem za 20%.

Prepoved zahajanja v krme. Deželno sodišče v Ljubljani, odd. II., je prepovedalo Zajc Francetu zahajati za dobo dveh let v krme.

KMEČKO DEKLE, staro 20—30 let, se išče za nastop o Božiču. Prednost imajo Gorenjci in kateere so dosedaj služile samo na deželi. Predstaviti se je osebno ali pismeno pri Ivanu Kuvaltu, valjični mlin — Domžale.

ORGANIST in CERKOVNIK, oženjen, Cecilijaneec, z dobrimi spričevali, išče službo s 1. decembrom ali 1. jan. — Naslov v upravi št. 12.878.

ZA MLIN, ki se nahaja v mestu, zamenjam za mlin in žago na deželi. — Naslov se poišče v upravi »Slovenca« pod števil. 12.879.

Lepa jabolka

dobite pri
GOSPODARSKI ZVEZI, Ljubljana

PODGANE

Glasom uradne statistike po-
re 30 podgan ali 300 miši to-
liko kot trije močni delavci
konji in Vam vrhatega še
oknašjo stanovanje. Under-
gane in miši z zal-go, pa je neškodljiv za ljudi in domače
živali. 78 poginulih podgan sem našel, pošljite mi še 15
dov za 3 mesede. * piše veleposestnik G. 100% jamstvo, sicer
denar nazaj. Cena Din 12.—, 3 doze Din 24.—
Dr. N. C. Kemény, Košice, A. poštni predal 12/P 25
Č. ško-Slovaška

Najbolj pošteno
Vas postreže z zimskimi oblačili
J. Maček
Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

PLETENINE
na debelo! na drobno!
PLETILSKA ZADRUGA NA BREZNICI
p. Jesenice - Gorenjsko

Velour, modni
sevil, rips, plis
za damске plošce
Velika izbira, nizke cene
N. MIKLAVIC "Pr. Sloba"
Ljubljana
Lingarijeva ulica - Medar-
ska ulica - Pred Skofijo

Dvokolesa

motorji, šivalni
stroji, otroški in
igračni vozički, pnevmatika, po-
samezni deli. Velika izbira, najnižje cene.
Proda a na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L.,
tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta šte. 4.

Umrli so danes, previdni s svetimi
zakramenti, moja preljuba mamica, gospa

Marija Aleš

Pogreb drage pokojnice bo v sredo,
dne 12. novembra ob 4 popoldne iz hiše
žalosti. Sodarska steza 4, na pokopališče
k Sv. Križu.

Priporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec ljubljeno mamico v
molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 10. novembra 1930.

Franc Aleš, sin.

Umrli nam je naša ljuba mama, stara
mamica in prababica, gospa

Marija Franko

roji. Grundtner

previdena s sv. zakramenti, v 90. letu
svoje starosti. - Pogreb naše nepozabne
mamice bo v sredo, dne 12. novembra
1930 ob 14 iz hiše žalosti, Miklošičeva
cesta št. 28.

Ljubljana - Solkan, dne 10. nov. 1930.

Vilma Fosni roji. Franko, hči. Zaluj-
joče rodbine: Dr. Frankova, dr

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-30 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znanke! Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo!

Službe iscejo

Kuharica
pridna, snažna, vsestransko izveščana, išče mesto v župnišču. Naslov pove uprava pod št. 12.883.

Dekle
bi se rada priučila boljše kuhe, pomagala bi tudi opravljati druga dela. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.881.

Službodob

Strojnika
dobro izurjenega, t a k o j sprejemem. Jakob Škrbinc, strojno mizarstvo — Vižmarje, p. št. Vid nad Lj.

Več potnikov
za prodajo živalnih strojev in koles sprejme takoj trdka Avgust Pečnik, Stožice 47, Ježica.

Pouk

Šoferska šola
prva oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoauto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Meblirana
soba, solnčna, separirana, se odda za Bežigradom (Pleteršnikova ulica 24).

Suho stanovanje
2 sobici 3x4 m, kuhinja, podstrešje, elektrika, vodovod, tramvaj, vrt, pralnica itd. za 450 Din takoj oddam. Kje, pove uprava »Slov.« pod št. 12.856.

Stanovanje
soba in kuhinja, oddam takoj. Vodnikova ul. 32, Zelena jama.

Sobo
v sredini mesta oddam solidnemu gospodu. — Naslov v upravi pod št. 12.882.

Posrestva

Hiša v Ljubljani, enodružinska ali parcela se kupi. — Pondube na poštni predal 338.

Enodružinska hiša se prodaja s pritliklinami, vrtom 1000 m², zasajenim s prvovrst sadnim drevjem in trto. Vrt je obdan z lepo in močno cementno ograjo. Hiša leži na prijaznem kraju, poleg je avto-postaja, do žel. postaje je 7, do cerkve 10 minut. Cena po dogovoru. — Več se izve pri lastniku v Kamniku — Zaprice 30.

Dva pisalna stroja eden z dolgim valjarjem, prodam. Naslov v upravi pod št. 12.885.

Najceneje kupite
Otomane 550 Din
Vložke, tapec. . . 340 Din
Vložke, žične . . . 130 Din
Madrace 240 Din
Divane 1500 Din
Linoleum, zavese, afrik, žima v zalogi E. Novak, Maribor, Slovenska 24.

Za stavbe
vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla cenc oddaja Fran Šuštar, Dolenjska cesta. Te fon 2424

Premog
trboveljski, šlezjski, angleški in koks dostavlja na dom »Ilirija« d. z o. z., Dunajska cesta 46, Miklošičeva cesta 6. — Telefon 28-20, 25-95.

Glasba

Glasovir
skoraj nov, poceni napredaj. Naslov v upravi »Slov.« Maribor.

Klavirji!
Zaloga in izposojevalnica prvovrstnih klavirjev. — Strokovnjaško popravilo in uglaševanje. — Nizke cene, tudi na obroke. — Tovarna klavirjev WAR-BINEK, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska 2.

VAŽNO ZA RESTAVRATERJE!

Cista, pristna, sortirana vina z Majskega vrha, letnik 1930, v najboljših južnih legah pridelana, 19—21 stopinj sladkorja, ponudim najceneje. Pretakana za dobavo začetkom decembra in sicer:
traminec z Majskega vrha 1930 za Din 6.75
silvanec z Majskega vrha 1930 za Din 6.50
mešano vino z Majskega vrha 1930 za Din 5.75
mešano vino z Gorce 1930 za Din 5.50
pro liter, franko kolodvor Ptuj, takojšnje plačilo, dokler traja zaloga.
ANTON JURCA, vinogradnik, Ptuj.

Ugledna domača zavarovalnica

išče spretne, vztrajne in gibčne
POSREDOVALCE
za življenjsko zavarovanje. Stalna plača, dnevnice in provizije ter zagotovljena bodočnost. Izobraženci z obširnimi znanstvom v Ljubljani in vsej ostali Sloveniji naj pošljejo svoje pismene ponudbe z označbo referenc na upravo »Slovenec« pod št. 12.785.

Štev. 3839. 12.772

Razglas

V založbi ministrstva za šume in rudnike je izšla knjiga
Šumarski zakoni i propisi

I. Delo — Zakon o šumama,

ki sta jo opremila s komentarjem, uredbami in s pravilniki gg. univ. prof. dr. Josip Balen in dr. svetnik dr. Stevan Sagadin. Knjiga vsebuje avtentičen tekst zakona z vsemi uredbami, pravilniki, odloki in formulirji, ki so v zvezi s tem zakonom; nadalje natančen komentar, v katerem so pojasnjene vse intencije, ki so vodile ne samo ministrstvo za šume in rudnike, temveč tudi vrhov. zakonodajni svet pri sestavi tega važnega narodno-gospodarskega zakona. — Delo vsebuje 320 tiskanih strani velikega formata ter je tiskano v latinici.

Cena elegantne v platno vezane knjige znaša 100 Din po komadu (obenem s poštnino) ter se lahko naroči pri direkciji šum v Ljubljani.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 5. novembra 1930.

Kupimo

Mašanke in rdeča jabolka
kupi po najboljših dnevni cenah Exportna družba Matheis, Suppanz in drug. Maribor, Cvetlična ulica 18.

Vsakovrstno zlato kovanje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Vrednostne papirje
srečke, obligacije, delnice kupuje upravništvo »Merkur«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II, tel. 30-52.

Priloge dnevnik
SLOVENE

Obrt

Proti izpadanju las
in boleznim lasišča je »Ines« edino uspešno sredstvo. 1 lonček 38 Din »Ines«, Ljubljana, Mero-sodna ulica 1

*Za
1. trb premog
mha arva
ali koks
kličite tel 2056
oz. naročite v
Wolfovi 1 pi
Dom. Čebin*

Milinarji!
Rz. prosa, ajdo in lečmen kupite najceneje pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.
Velotrgovina žita in moka.

Modroce

peresnice, otomane, divane (patent), fotelje, salonske in klubske garniture dobite najsolidneje pri
SAJOVIC
Ljubljana, Stari trg 6

Restavracija „Pod skalco“

Mestni trg šte. 11
toči pristna vina:
Dolenjsko belo 10 D
Dalmatinsko belo 12 D
Dalmatinsko črno 12 D
Haloško belo 16 D
Burgundec beli 20 D
Muškati Silvanec 24 D
Cviček Gadova peč 16 D
Dolenj. Portugalka 16 D
Vsako soboto sveže domače krvavice. Abonenti se stalno sprejemajo na izborni domačo hrano.

Zaloga linolejskih preprog za jedilnice, za pred umivalnike i. t. d.

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

V našo hišo se je naselila globoka žalost. V nedeljo, dne 9. novembra dopoldne je za vedno zatisnil oči naš predobri soprog in oče, gospod

KAROL ŠPAN

posestnik in gostilničar

Pogreb predragega pokojnika bo v sredo, dne 12. novembra ob 10 dopoldne.

Ker ne bo posebnih naznanil, obveščamo tem potom vse njegove prijatelje in znanke.

Planina pri Sevnici, dne 9. novembra 1930.

Kristina, soproga,
Marta, Olga, Mirko in Milanček, otroci
v imenu vseh ostalih sorodnikov.

TIVAR OBLEKE

za gospode od Din 240'—790'
za dečke 11—16 let od Din 200'—420'
za otroke 3—10 let Din 110'—160'
zimske kapuce od Din 300'—750'
hlače Din 89'—150'

Ogled prost brez obveze nakupa! Samoprodaja v vseh večjih krajih.

V Ljubljani prodajalna

IVAN KOS, Sv. Petra cesta št. 23 in
Celovška cesta št. 63
v Kranju, Glavni trg št. 101

DROL PAVLA roj. RUPERT naznanja v svojem in v imenu vseh sorodnikov pretužno vest, da je njen ljubljani soprog, ozir. brat, stric in svak, gospod

JAKOB DROL

davčni nadupravitelj v pokoju

v ponedeljek, dne 10. novembra po daljšem bolehanju, previden s tolažili svete vere, umrl.

Pogreb predragega pokojnika bo v sredo, dne 12. novembra ob 3 popoldne iz tukajšnje splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1930.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani skrbni oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

Fran Koman

posestnik in strojevodja drž. žel. v pokoju

dne 10. novembra ob 3 zjutraj, previden s svetimi zakramenti, po težki, mukopolni bolezni izdihnil svojo plemenito dušo.

Pogreb ljubljenege očeta bo v sredo 12. novembra ob pol 3 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1930.

Globoko žalujoče rodbine
Teršan, Golob, ing. Petrovčič, Jurjovec.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

UDRUŽENJE DAVČNIH URADNIKOV, poverjeništvu Ljubljana, javlja, da je umrl njegov član in bivši večletni predsednik, gospod

JAKOB DROL

višji davčni upravitelj v pokoju

Pogreb se vrši v sredo, dne 12. novembra ob 3 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice k Sv. Križu.

Tovariši mu ohranimo časten spomin.

ODBOR.